

ММ i СВІТ

WE AND THE WORLD

УКРАЇНСЬКИЙ
МАГАЗИН

Nous
et le monde

Revue Ukrainienne

Editor:

M. Kolankiwsky
278 Bathurst St.
Toronto, Ont.
Canada

35 c.

P. 9

ЛИПЕНЬ — JULY

1958

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адреса для редакційної й адміністративної кореспонденції (вплата грошей): М. Kolankiwsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

З М І С Т :

Я зафарбував собі волосся
Старий Галич
Той, хто уосіблює Францію
Сюзір'я Великої Ведмедини
Дальші кандидати на
"Місс Україну"
Наша "амбасадорка" в Новій
Зеландії
Святий Павло
Страх перешкоджає щастю
В прекрасній Греції
Брат з серцем ангела
Сторінки філателіста
Підводне полювання
Сучасне

ПРЕДСТАВНИЦТВА

ARGENTINA:
"Peremoha", J. M. Campos 556
San Andres, FCNGBM (Bs. As.)
AUSTRALIA:
Fokshan Library and Book Sup-
ply, 1 Barwon St., Glenroy,
W. 9, Vic.
BELGIQUE:
Ihnat Stachij, Esneux en Liege
BRASIL:
Waldomiro Ostapiw, Cx. postal
658, Ponta Grossa, Parana.
ENGLAND:
Chumak & Co., 56, Edgware Rd.,
London, W. 2.
FRANCE:
Kolankiwskyj Mykola, 186 Bld.
St. Germain, Paris VI, c.c. 876771
DEUTSCHLAND:
Fr. M. Harabatsch, Muenchen 23,
Gundenlinden St. 13.
VENEZUELA:
Mrs. K. Kolankiwsky, Caracas,
Av. C. Acosta, Edif. Claviere
#16, San Bernardino.

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: Починаються пластові табори і мандрювання (на знімці ст. пластунка Таня Смиківна із Фенікс, ЗДА), фото З. Сасик.

* * *

Річна передплата: для Англії — 25 шіл., Австралії — 30 шіл., для Бельгії — 120 б. фр., для Франції — 1100 фр., для Німеччини — 8 ДМ., для Аргентини й Півд. Америки — 75 арг. пезів, для Півн. Америки, Канади і всіх інших держав — 4 кан. долари. Ціна одного числа: 35 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa

М. Точило

Я ЗАФАРБУВАВ СОБІ ВОЛОССЯ

Це сталося не так то несподівано, бо вже від довшого часу мене злегка нерувували сиві волоски, які в щораз більшому числі появлялися на висках. Але рішення, як це воно часто буває в житті, прийшло нагло.

Зайшов оце до мого бюро знайомий, якого я не бачив уже давненько та чие волосся, — це я добре тямив, — було колись зовсім сиве. Від мене був він на п'ять, а може й на десять років старший. І ось, зустрівшись, я побачив у нього колишні зеленкуваті очі, колишні зморщини на чолі й підборіддю, — але голову він мав темну, ні одної сивої волосини.

— Відмолод ти, друже, — кажучи. — І волосся, бачу, почорніло.

— Це, знаєш, я користуюсь таким шампоном...

— А може ти б й мені шампон такий порадив? — вирвалось десь з причасного мого підсвідомого "я", того самого, що бунтувалося проти сивих волосків.

— Як у цьому річ, — каже — то я буду щирий: жіноч-

ка мене інколи злегка підфарбовує!..

І тоді то я вирішив пофарбувати собі волосся. Все інше пішло дуже легко. Жінки люблять різноманітність. Їм зніжджується завжди те саме устаткування хати, такий самий одяг і такий самий чоловік. Дрогерії теж не від того, щоб заробити на фарбі.

Та тільки в першому заपालі дружина не взяла до уваги мого природного темно-блондинового волосся і купила фарбу для брүнєтів. Щойно вдома видалась нам вона дещо за темною.

— Нічого, — каже, — потримаємо коротше.

Помазала мене мазюкою і по п'ятьох хвилинах змила. Виявилось, що фарба цупко вчепилась шкірі, але на її темному тлі ще виразніше блистіли незаймані сиві волоски.

— За коротко тримали, — каже дружина, — давай наново помажемо. Потримаємо тепер 15 хвилин.

Помазала вдруге. Сів я перед годинником і жду. Але на 14 хвилини, коли ми вже

збирались змивати фарбу, хтось постукав у двері. Я скривсь у лазничці. Зайшла сусідка щось там позичити і при цій нагоді стала розказувати про родинне непорозуміння, яке трапилось у її льокаторів. Зчерги зійшла розмова на супутників і можливості життя на Венері. За той час мазюка ствердла і моя голова вкрилася чорним панциром.

Коли врешті вийшла гостя і дружина змила мені голову, то ні вона мене, ні я сам себе не впізнав. У дзеркалі стояла якась нам невідома людина з волоссям такого кольору, що його годі зустріти в створінні, покритих хутрами. Хіба може знайшов би щось подібне поміж пернатими.

Ми однозгідно ствердили, що в такому виді я не можу йти до праці. Дружина потелефонувала до бюро, зголошуючи, що я поважно захворів і що є ознаки дуже ускладненої форми азійської грипи. Після цього пішла до дрогерії купити відфарблювач.

Двічі ми безуспішно намащували відфарблювачем волосся, фарба не пускала. Врешті вирішили потримати його на голові годину, або й довше. Шкіра під волоссям пекла невиносимо, але я витримав одну годину 45 хвилин і 30 секунд. Подаю цей час так докладно тому, бо я

певний, що це коли не світовий, то безсумнівно національний рекорд.

Коли ми змили врешті куючий плин, побачили на голові якесь поруділе клоччя, що з-поміж нього визирали криваво-червоні плями, які наступного дня вкрилися струпами.

Поновне фарбування прийшлося відкласти бодай на тиждень, бо грозило затроєння всьому організмові. Вміжчасі приходив мене відвідувати директор бюро, а також навідувались приятелі. На кожний дзвінок я зривався і біг до лазнички, звідкіль виходив з головою, завинutoю в рушник. По місті пішла чутка, що азійська грипа вдарила мені на голову і що недуга може закінчитися запаленням мозку, а може й важкою умовою недугою.

Згодом почали приходити до нас листи й телеграми зі співчуттям також з інших міст і країв.

Врешті струпи з голови зійшли і можна було накладати нову фарбу. Цим разом дружина, навчена сумним досвідом, поклала русявий колір. Вимішавшись з останками чорного, він дав щось, що ми обидвоє уважали приблизно схожим на моє колишнє волосся.

По десятих днях я відважився врешті вийти з хати. Світило сонечко, зеленіли де-

ВЗУТТЯ З ЕВРОПИ!

жіноче й чоловіче — з най-
кращих фабрик в Німеччині
вигідне — міцне — елегантне

ВИСИЛАЄМО
повнокольорові
КАТАЛОГИ
в українській мові

ORBIT
434 Queen St. West
Toronto, Ontario, Canada

Просимо писати по
каталоги!

Корки знову модні!
Ми їх маємо — у великому
виборі моделей і красок.

рева, — забулися попередні
турботи.

— Гелов, — привітав мене
стрічний знайомий, і зараз
таки, якось недовірливо при-
глянувшись мені, вигукнув:
— Що це в тебе позеленіло
єолосся?

Я вихопив з кишені дзер-
кало і остовпів: Моя голова
нагадувала вкриту патиною
церковну баню, де золотий
колір вимішався із зеленим.

Щось я там лепетів про ді-

яння атомової радіації та
ультрафіолетного проміння,
а врешті, побачивши таксі,
крикнув йому "бай" та мер-
щій велів себе везти до пер-
шого скраю фриз'ера. Від
нього я вийшов з обголеною
голозою і вдруге пережив
радість народження на світ
Божий.

Стократно благословенні
лісі, бо вони ніколи не за-
знають тих пекельних пере-
живань!..

Капраль

— Голошуть слухняно, стрілець Капка, що маю далі робити,
пане капралю?

— Відмашеруйте на подвіря, станьте в два ряди і ждіть моїх
наказів!

СТАРИЙ ГАЛИЧ

Минає саме двадцять років від того часу, коли, тоді вже відомому археологові, проф. д-рові Я. Пастернакові пощастило відкрити фундаменти старовинного Галицького Успенського Собору і тлінні останки нашого великого князя Ярослава Осмомисла. Була це подія, яка зелетризувала всю західньо-українську суспільність. До місця розкопів пили справжні прощі: в першому сезоні (Розкопи собору почалися в липні 1937) відвідало Кринос біля 30.000 людей, а в другому (влітку 1938) ще понад 25.000. Народ їхав автобусами, поїздами, йшов пішки. Позігравались зворушливі сцени: старенька бабця впала на коліна і цілувала святі мюри, сліпий Усусус, ставши над саркофагом, кликав: "Боже, відкрий мені очі, щоб я побачив цих дорогих свідків нашої слави!"... Приходили пастухи, селяни й інтелігенти, жертвували свій труд при розкопах студенти, приїздили археологи з Польщі і закордону. Вся українська преса звітувала про хід праці, поети складали вірші про відгребані дні слави і проф. Пастернака, різьбар Антін Павлось, натхнений знахідками, виліпив теракотове погруддя "Княжна з Крилосу", випущено спец. пропам'ятну марку (гл. докладніше про неї на сторінці філателіста), виникла думка побудови в Крилосі національного Пантеону... Польська влада нерадимо гляділа на розкопи, але була безсила супроти духового зриву всього народу. Не дарма писав тоді відомий журналіст і політичний діяч Дмитро Паліїв: "Ця подія випростувала хребет нації!"...

Ми щасливі, що маємо змогу пригадати важливість цього археологічного відкриття статєю самого п. проф. Я. Пастернака, який після наукової кар'єри в Україні (професор Богословської Академії у Львові) зумів також добитися успіхів за кордоном (впровадив чотирьох років викладав археологію на Боннському університеті в Німеччині) і тепер, перебуваючи в Торонті, продовжує свою наукову працю (підготовляє великий посібник археології України). — Ред.

"Старинний Галич, великий
багатий,
Обіймав простір на п'ять
годин ходу,
Вбирався в красні, золоті шати,
Багатством ткани згори
аж до споду."

Так оспівував колишню столицю Галицько-волинської дер-

жави А. Могильницький у своїй поемі "Скит Манявський". А сьогоднішній її дослідник, київський археолог В. Гончаров каже, що "у XII ст. Галич став одним з найбільших міст древньої Русі, а судячи по величині збережених до наших днів оборонних споруд, він не мав собі

рівних серед древніх міст Подіпров'я й Подністров'я.¹⁾ І справді, дотеперішні розшуки в терені та археологічні розкопки виявили, що княжий Галич займав коло 40 кв. кілометрів простору своїм княздвором, осідком церковної влади, базаром, пригороддям ("Качків") та підгороддям (с. Підгороддя й Залуква), боярськими, купецькими та міщанськими дворищами, промисловими дільницями, церквами й монастирищами.

Та неждано прийшла катастрофа. "И приде (Батий) к Володимерю, и взя и копьем и изби и не щадя, и град Галич, инии грады многы, им же нѣсть числа" (Іпат. літопис під 1240 р.). Це був початок занепаду старого, княжого Галича. Володар Галицької Держави король Данило не відбудовував вже усіх будівель та укріплень своєї широкої, згарицями вкритої столиці, ніяких натяків на це нема в літописі та в археологічних знахідках. Він переніс свій осідок до Холму. На давньому місці остався лиш осідок галицького єпископа, відтак (до 1347 р.) митрополита, і тоді давній Галич прибрав нову назву "Крилос", як осідок катедральної капітули-крилоса. Стара назва залишилася тільки за північною частиною столиці, де біля пристані на Дністрі та колишнього укріпленого двору боярського вельможі Судислава, що стояв на горі (там сьогодні руїни польського старо-стинського замку), розташувався згодом новий, сьогоднішній Галич.²⁾

Старий город зійшов з історичного обрію, став підупада-

Проф. д-р Ярослав Пастернак

ти і згодом, після перенесення єпископської столиці до Львова, пішов до тої міри в забуття, що в другій половині XIX ст. відшукування його місця в терені стало вже предметом завзятих спорів між дослідниками української старовини. Один з них, крилошанин львівської митрополічної капітули о. А. Петрушевич, бачив його на місці сьогоднішнього міста Галича на Дністрі, мовляв: сьогоднішня тамошня церква — це давня катедрa, а руїни на горі над містом — залишки княжої палати.³⁾ Другий, історик, професор львівського університету І. Шараневич, приміщував княжий Галич біля с. Залукви коло сьогоднішнього Галича. Під його

керуванням тамошній парох о. Ом. Лаврецький відкопав в рр. 1882-1884 фундаменти чотирьох малих блокам'яних церков та двох каплиць княжої доби.⁴⁾ Третій дослідник історичної старовини О. Чоловський, оглянувши у 1890 р. могутні земляні укріплення в с. Крилосі, 6 км. на південь від сьогодняшнього Галича, локалізував там його княжого попередника.⁵⁾ До останнього здогаду долучився згодом історик мистецтва Й. Пеленський, що в рр. 1909 і 1911 досліджував під історично-мистецьким кутом колишню церкву св. Пантелеймона (сьогодні костел св. Станіслава) з XIII ст. біля Галича.⁶⁾ Обидва останні досліджували пробними розкопами найближче доквілля Успенської церкви в Крилосі. Всі вони шукали пе-

редусім останків колишнього катедрального Успенського Собору старого княжого Галича, що — за літописним оповіданням — стояв, як могутня твердиня, в самому центрі княжого города. Бідкриття його залишків рівнялося б визначенню місця самого княжого Галича.

Розшуки за столицею Галицько-волинської Держави припинила була перша світова війна і тільки в 1925 р. відновив їх гарячий любитель української княжої старовини Л. Чачковський (Станиславів) при видатній допомозі лікаря д-ра Я. Хмилевського (Крилос). Обидва воли систематично досліджували в рр. 1925-1930 поверхню широкого терену колишньої столиці, віднайшли сліди ще трьох кам'яних будівель і в наслідку дали докладну карту

Розкопи в Крилосі — загальний вид (1938 рік)

**Відкопаний сарко-
фаг князя Ярослава
Осмомисла**

всіх укріплень та церквич на терені сіл Крилоса, Підгороддя й Залукви, з відповідним текстом, закінченим у 1932 р., що після смерті Л. Чачковського (помер 1933) був виданий д-ром Я. Хмільевським окремою книжкою.⁷⁾

Ми почали систематичні археологічні розкопи в Крилосі в 1934 р. та продовжували їх кожного року влітку впродовж вісьмох років. Тоді ми дослідили цілу низку праісторичних могил з кам'яної, бронзової та залізної діб, перевірили ряд місць зі слідами замешкання в княжій добі, та зібрали ще більш доказів на те, що старий Галич міг бути тільки на місці сьогодняшнього с. Крилоса, з князіввором на так зв. "Золотому Току". І тільки віднайдення та відкриття фундаментів Галицького катедрального Собору Успенія Богородиці в рр. 1937-1938 на старому цвинтарі біля сьогодишньої церкви Успіння Богородиці в Крилосі, саме у 750-ліття смерті його великого основника князя Ярослава Осмомисла, вирішило остаточно 90-літній спір

за локалізацію княжого старого города Галича в терені.

Добре на загал збережені його фундаменти з мурами 225 см. завгрубшки, з тесаного каміння, плян яких зняли пп. інженери Ст. Гела та С. Глібовицький, були вкриті місцями дво- і триметровою верствою будівляного румовища з різних часів та мали форму квадрата з трьома півкруглими апсидами при східній стіні. Величина квадратного масиву корпусу Собору, спрямованого майже точно зі сходу на захід, виносить кругло 32.5х32.5 м. Середня, найбільша апсида видовжує його фундаменти на цілих 5 м., так що весь Собор мав виміри 32.5х37.5 м. Тимто величавий катедральний Успенський Собор княжого Галича був лише на півтора метра коротшим і на стільки ж вузчим від київського Софійського Собору в його первісному заложенні,⁸⁾ та водночас найбільшим храмом княжої доби на всіх західно-українських землях. За теперішніми археологічними дослідженнями, величиною найближча до галицького Собору

була на цих землях частинно до сьогодні збережена катедрал у Володимирі Волинському з 1160 р., що за планом у В. Сичинського⁹⁾ мала 28х44 м.

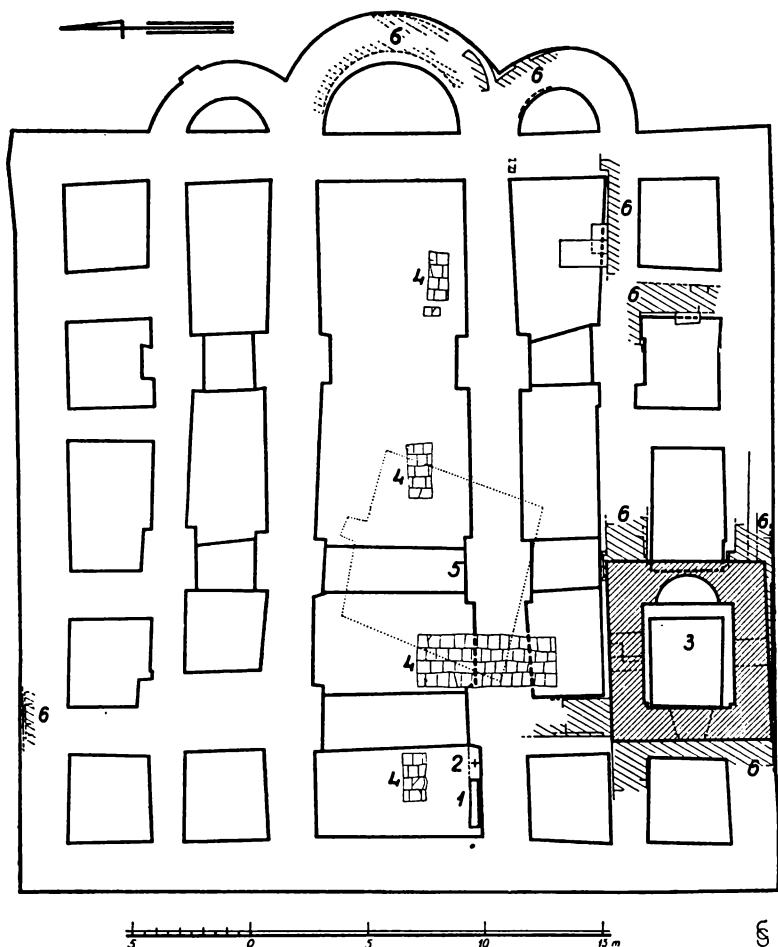
Галицький Собор стояв не серед рівної площі, а в одному її розі, із сходом до півдня та сходу. Подібно була розташована й Десятинна церква Володимира Великого в Києві, як це виявили розкопки Д. Мілеєва у 1900-их рр.¹⁰⁾ Тому треба думати, що таке розташування обидвох соборів, зокрема київського, було подитоване вимогами їх оборонності. Друга річ, спільна обидвом соборам, це останки поганських жертвенних місць-капищ. Останки такого "капища" відкопав був В. Хвойко у 1908 р. на віддалі кільканадцятьох метрів від Десятинної церкви,¹¹⁾ а ми знайшли, по всій імовірності, "капище" під фундаментами Галицького Собору у виді квадратної ями з призовісними стінами та випаленою на цеглу долівкою й долішніми частинами стін. Це відкриття важливе для церковної археології, бо виходить, що в княжому Галичі, як, мабуть, і в Чернігові, собор став на місці поганського "капища", щоб відзначити саме в столичному городі перемогу нової віри над старою, християнської над поганською.

Простір між фундаментами зовнішніх стін Галицького Собору був вкритий цілою сіткою повздовжних та поперечних мурів, на яких колись спиралися внутрішні мюри храму та чотири колони, що підпирали центральну копілу. Історики мистецтва, проф. В. Залозецький та д-р І. Старчук, що були

на місці розкопів, погоджувались в тому, що головну частину Собору творили три нави з трьома апсидами від сходу. Цю центральну частину Собору опоясували від півночі, заходу й півдня притвори, які творили разом з нею одну органічну цілість, один могутній квадратний масив. Правда, може виринути здогад, що центральна частина Собору давніша, а притвори (галерії) прибудовані до неї пізніше,¹²⁾ але остаточно вяснити цю проблему моглиби колись тільки детальне дослідження самих мурів на місці.

У східних кінцях обидвох бічних притворів, обабіч вівтаря, були захристії, в яких зберігалися церковні ризи, книги, різна утвар, каса та, можливо, й галицький княжий архів, так, як це було в київських соборах, де Володимир Великий "положив" свій устав про десятини в Десятинній церкві, а його син, Ярослав Мудрий, "любим б'є книгам многі списав положи в церкви святой Софьи". В західних кінцях тих-же притворів, обабіч головного входу в храм, були ліворуч сходи на церковні "комари" — хори, а праворуч баптистерій — місце хрещення дітей. Від півночі прилягала до нього маленька каплиця у цьому-ж притворі, з апсидою у східній стіні, може присвячена святому патронowi князя Ярослава Осмомисла. Велика частина її первісних стін залишилась на місці після розбірки руйн Собору і стала за основу побудованої, мабуть у ХУ ст., каплиці, що збереглася й до сьогодні.

В західному, фронтальному при-

План Успенського собору в Крилозі: 1. Саркофаг кн. Ярослава, 2. могила молодій дівчини, 3. мурована каплиця (останок старого собору), 4. останки кам'яної підлоги, 5. яма (капище?), 6. останки надземних стін собору.

творі був головний вхід у Галицький Собор і от у цьому притворі, праворуч від входу, нижче позему колишньої допівки Собору, ми відкопали кам'яний саркофаг старшого чоловіка. Саркофаг був зроблений з одного блоку вапняка, такого ж як і блоки в стінах Собору, та був прикритий грубою плитою з того самого матеріалу. На саркофагу немає ніяких різьблених прикрас, бо він зразу був призначений на заклання в землю, і тільки верхня плита має злегка дашкувату форму. Зразу виринуло важливе питання ідентифікації, тобто історичного визначення особи похованого, але коли ми взяли до уваги два безсумнівні факти: 1) що Іпатський літопис говорить про поховання одного тільки князя Ярослава Осмомисла в церкві Богородиці (Соборі Успіння Богородиці) в Галичі та 2) що в Соборі, після прослідження цілого його нутра, ми не знайшли найменшого сліду будь-якого іншого чоловічого поховання, — тоді стало безспірним, що відкопаний нами в притворі Собору саркофаг — це безсумнівно поховання основника Собору, великого будівничого Галицької Держави, князя Ярослава Осмомисла, що помер у 1187 р.¹³⁾

Друге питання торкалося самого місця поховання князя: чому саме в притворі, а не в нутрі церкви? Відповідь на це дали історичні джерела з княжих і пізніших історичних часів та археологічні розкопки на терені багатьох церков України, а саме: такий був тоді церковний припис і заснований на ньому звичай, що знатних по-

кійників ховали аж до ХУІІІ ст. саме в церковних притворах.

Біля самого саркофага князя Ярослава, в його головах, ми виявили поховання молодої жінки чи дівчини, віком 18-20 років на думку антрополога А. Чортковера. Воно походило ще з часів існування Собору, але було, мабуть, дещо пізніше від княжого поховання. Кістяк був колись в дерев'яній домовині. На чолі в нього досить добре збереглося гаптоване золотом сільце-златоглав із орнаментом візантійського походження, а за головою стояла тонесенька скляночка туліпанової форми, мабуть візантійський імпорт. На думку Д. Мілєєва, що проводив розкопи Десятинної церкви в Києві, в таких скляночках давали покійникам до могили свячену оливу. Покійниця була безсумнівно знатною, княжого роду, коли її тільки одну поховали в Галицькому Соборі зі "златоглавом" візантійського походження на чолі і то біля самого саркофагу князя Осмомисла.

Відкопані фундаменти та стилістичний аналіз фрагментів архітектурної різьби катедрального Собору та інших менших церков княжого старого Галича виявили, що всі вони були побудовані в однаковому, притаманному для західно-українських земель стилі, який полягав у вдатній сполучі східного, українсько-візантійського, і західного, романського стилів в одну гармонійну цілість. Шедевром цього стилю був саме Успенський Галицький Собор і наукова вартість відкопання його останків (попри локаліза-

цію колишньої столиці в терені) полягає в твердому обґрунтуванні стилю, що його Й. Пеленський назвав галицькою архітектурною школою.¹⁴⁾ Детальний аналіз форм архітектурної різби,¹⁵⁾ підпертий літописними вістками про "вокняження" Ярослава Осмомисла на переломі 1152/1153 рр. та про "поставлення" Кузьми єпископом Галича у 1157 р.,¹⁶⁾ дозволив також встановити час побудови Галицького Собору на рр. 1154-1157 та визнати князя Ярослава Осмомисла його фундатором.

Відкриття останків Галицького Успенського Собору мало свій вирішувальний вплив на розв'язку ще одної спірної проблеми в історії української архітектури княжої доби, а саме питання взаємних впливів княжого Галича і Володимиро-Суздальського князівства в ділянці церковної архітектури. Отож дослідники цієї справи: Толстой-Кондаков,¹⁷⁾ М. Грушевський,¹⁸⁾ Д. Бережков,¹⁹⁾ Д. Айналов,²⁰⁾ Ф. Галле²¹⁾ та М. Каргер²²⁾ були тої думки, що архітекти володимиро-суздальських церков були галицького походження. Інші — М. Соколовський²³⁾ та Й. Пеленський²⁴⁾ — відкидали галицькі впливи на володимиро-суздальську архітектуру, а Н. Н. Воронін²⁵⁾ твердить навпаки, що це саме Галицька Русь діставала своїх будівничих та каменярів з володимиро-суздальського князівства. Ця остання думка, сперта головню на подібності різних деталей боголюбівських і багато молодших від них холмських будівель, втратила свою переконуючу силу з хвилиною відкриття остан-

ків галицького Собору. Всі згадані Н. Вороніном подібні деталі ми виявили тепер у Крилосі, а до того собор у Боголюбіві був ставлений, за літописними даними, в рр. 1158-1161, саме після закінчення будови Галицького Успенського Собору. Виходить, що Ярослав Осмомисл міг вже післати тоді майстрів своєму щуринові Андрієві Боголюбському, а не навпаки.

Після відкриття останків Галицького Собору та поховання його княжого фундатора, ми вели розкопки ще на "Золотому Току" — місці колишнього княздору, та на монастирищі "Юрівське", де виявили залишки промислових споруд, в сусідньому лісі досвіджували стародавні могили з кінця IX ст. з багатими золотими прикрасами, чим була вирішена проблема мадярських археологів щодо шляху, яким їхні предки перейшли тоді Карпати,²⁶⁾ а в с. Побережжя н/Дн., на далекій периферії княжого Галича ми відкопали фундаменти кам'яної круглої церкви-ротоюди з XIII ст.²⁷⁾

Це був тільки багатий у наслідки та наукове значення перший період систематичних наших розкопів, спрямований головню на відшукування та дослідження центру старого княжого Галича. Після цього ми мали в плані закінчити розкопки на "Золотому Току", віднайти там останки княжої палати та двірської церкви св. Спаса з похованням князя Володимирка, батька Ярослава Осмомисла, а після цього перенести поле досліджень на всю широкую територію княжого Галича. Друга

світова війна не дозволила зреалізувати цих задумів і тільки в 1951 р. В. Гончаров, з рамени Інституту Археології АН у Києві, відновив крилоські розкопи на терені сусіднього с. Підгороддя — колишнього Подолу княжого Галича, відкриваючи там, між ін., останки вітражів у боярських садибах та багатий срібний скарб IX-X ст. у Крилосі. У звідомленнях з цих розкопів, В. Гончаров, хоча й користується матеріалами й заключеннями наших та давніших досліджень, то завжди збуває їх тільки двома словами "попередні розкопи" і не подає ні їх часу, ні авторів, ні їх публікацій. Наукове значення його висновків підважене тим, що він силоміць шукає зв'язків між московським (володимирсуздальським) та західно-українським мистецтвом, додає

впливи першого на друге і тим надає своїм статтям виразно тенденційну, політичну закраску.²⁸⁾

Це в основному не має для української археології вирішного значення. Позитивне є те, що археологічні дослідження в Україні продовжуються і хоча їх завдання впливає не тільки з наукових потреб, але передусім з політичної спонукки, то все ж добути з безодні віків матеріали допоможуть науковцям наблизитися до об'єктивного висвітлення найраншої історії українського народу.

Бо час пливе, історія проходить, діла забуваються, і коли б не було матеріальних залишків людського творчого духа, ми не багато знали б про життя і культуру наших предків у давню, сіру давнину.

Примітки:

- ¹⁾ Древній Галич (Вісник АН УРСР, кн. I за 1956). — ²⁾ Пастернак Я., Старий Галич, монографія (Львів-Краків 1944, 16). — ³⁾ О соборной Богородичной церкви в Галиче (Зоря Галицька, Львів, 1952). — ⁴⁾ Литературный Сборник Галицко-русской Матицы (Львів 1885). — ⁵⁾ O polozeniu starego Halicza, Lwow 1890. — ⁶⁾ Halicz w dziejach sztuki sredniowiecznej, Krakow 1914. — ⁷⁾ Княжий Галич, (Станиславів 1938). — ⁸⁾ В. Січинський (Архітектура старокнязівської доби, Прага 1926, 13) подає величину **первісної будови** Софійського Собору на 39х34 м., а О. Повстенко (Катедра св. Софії в Києві, 1954, 182) на 37.5х55 м. **після добудови** зовнішніх галерей. — ⁹⁾ Архітектура старокнязів. доби, рис. 60, за поданою поділкою-масштабом. — ¹⁰⁾ Известия Имп. Археол. Коммисии, Петерб. 1909, додаток до вип. XXXII. — ¹¹⁾ як прим. 10, додаток до вип. XXXI. — ¹²⁾ Повстенко О., як вище, стор. 45. — ¹³⁾ Пастернак Я., як прим. 2, стор. 132-135. — ¹⁴⁾ як прим. 6. — ¹⁵⁾ як прим. 2, стор. 121-124. — ¹⁶⁾ Коструба Т., Хто основник катедри в Галичі? (доповідь в НТШ, Львів 1938). — ¹⁷⁾ Русскія древности УІ, 1899, 38. — ¹⁸⁾ Історія України-Руси, III, Львів 1905, 430. — ¹⁹⁾ Труды Владимирской Ученой Коммисии У, 1903, 25. — ²⁰⁾ Записки Отдел. Русс. и Слав. Археол. Имп. Русс. Археол. Об-ва, IX, 1913, 331. — ²¹⁾ Die Bau-

plastik von Wladimir-Ssusdal, Berlin 1929, 50. — ²²) Зодчество Галицко-Вольинской земли XII-XIII вв. (Крат. Сообщ. ИИМК, III, 1940, 21). — ²³) Sprawozd. Komisji do badania hist. sztuki, VII, Krakow 1905, 551. — ²⁴) як прим. 6, 162-163. — ²⁵) К вопросу о взаимоотношении галицко-вольинской и владими́ро-суздальской архитектуры XII-XIII вв. (КСИИМК, III, 1940, 22-27). — ²⁶) Pasternak J., Die ersten altungarischen Grabfunde noerdlich der Karpaten, (Archaeologia Hungarica XXI, Budapest 1937, 134-141). — ²⁷) Перші археол. розкопи з рамени гр. кат. Богослов. Академії у Львові, (Богословія, XIV, Львів 1936, кн. 2-3, 165-179). — ²⁸) Археол. дослідження древнього Галича у 1951 р. (Археол. пам'ятки УРСР, У, Київ 1955, 22-31), Древній Галич (як прим. 1).

КОРИСНІ ПОРАДИ

Тюбики з зубною пастою чи клеєм, у яких головка присохла і її не можна відкрутити, слід трохи потримати в гарячій воді — після цього відкрутити головку неважко.

**

Щоб оновити дуже старі й забруднені фотографії, треба злегка протерти їх ватним тампоном, змоченим у чистому медичному спирті.

**

Шви, що розійшлися на шкіряних рукавичках, легко зшити ниткою, натертою воском.

**

Коли дріжджі для тіста зберігалися досить довго, треба перевірити, чи свіжі вони. Для цього маленький кусочок дріжджів кладуть у гарячу воду. Якщо він тонутиме, — дріжджі зіпсовані і користуватися ними ні в якому разі не слід, якщо ж спливе нагору, тоді все гаразд.

**

Маленькі подряпини на полірованих меблях стають непомітними, коли за допомогою ватки чи щітки змочити їх сумішшю червоного вина й рослинної олії.

**

Сліди від крему для взуття, які лишаються на панчохах, легко вивести винним спиртом.

**

Забруднене хутро на комірі пальта, шапки чи кожуха можна очистити розігрітими житніми висівками або чистою деревною тирсою (але не від смолистих порід дерев). Висівки чи тирсу старанно втирають у хутро — і бруд зникає. Далі хутро виносять на вільне повітря і добре витрушують.

ТОЙ, ХТО УОСІБЛЮЄ ФРАНЦІЮ

Шарль-Андре-Марі-Жозеф де Голь, що недавно перейняв владу у Франції, народився 22 листопада 1890 року в Ліль. Його батько, емеритований полковник, був ректором одного з паризьких коледжів, де вчився його син, заки, у віці 19 років, вступив до славної кадетської школи Сен-Сір, звідкіль вийшов в 1911 році лейтенантом. В 1914 р. він поїхав на війну з 33 полком, якого полковником був майбутній маршал Петен. Поранений спершу в Дінан, капітан у Вердені, згодом поранений вдруге — попавсь неприємний просто з поля бою у німецьку неволю. П'ять разів втівав з неволі, аж поки врешті не інтерновано його в карному таборі.

В 1922 році записується на військову академію та згодом стає великим спеціалістом у панцерній зброї. У військових журналах постійно домагається, щоб створити окремі панцерні відділи, доказуючи, що танки є зброєю майбутнього. Німецький генерал Гудеріан признається у своїх споминах, що саме від де Голя перейняв він ідею створити панцерні дивізії, якими Німеччина розгромила Францію в 1940 році. Лейтенант-полковник в 1933 р., полковник в 1937, де Голь був придільний до секретаріату Вищої військової ради і написав кілька книжок, де доказував важливість механічної зброї у модерній війні. Ставши у вересні 1939 р. командантом танкових

з'єднань 5-ої армії, він надармо добивається негайної масової продукції танків.

Іменований генералом 15 травня 1940 року, він стає наймолодшим бригадиром у французькій армії і переймає командування 4ої панцерної дивізії, з якою виграв одну з небагатьох успішних битв у тій трагічній для Франції кампанії.

Його покликують до Парижу і 6 червня іменують заступником державного секретаря національної оборони в уряді Поля Рено.

Історичний апел

Вже з Лондону, 18 червня 1940 року, довідавшись про німецькі капітуляційні домагання, він звертається до французької нації з історичним апелем продовжувати боротьбу і створити визвольний рух "Вільної Франції". Англійський уряд визнає його провідником усіх вільних французів. Одночасно уряд Віші засуджує його на кару смерті як зрадника. Зчерги де Голь відіскиє поступенно французькі заморські провінції в Африці і 3 червня 1943 організує в Альжирі французький комітет національного визволення, який перетворюється в уряд, де були заступлені всі партії. Висадившись у Шербургу 21 серпня 1944, ген. де Голь 25 серпня тріумфально в'їжджає до osvободженого Парижу. 3 того часу до 20 січня 1946 стоїть у провіді тимчасо-

вого уряду. Тоді то він їде в грудні 1944 до Москви, де підписує договір взаємної оборони, зробивши це саме також у відношенні до ЗДА і Канади.

22-місячне урядування де Голь було заповнене всякими виборами, спершу муніципальними й департаментальними, а опісля до конституційної ассамблеї, а також численними реформами, націоналізаціями поодиноких господарських галузей тощо. Не осягнувши порозуміння в поодиноких проблемах поміж партіями, де Голь 26 січня 1946 уступив, а згодом — в квітні 1947 заснував свій рух під назвою Французький народний фронт.

Подорожі по країнах Франції Унії

Наступного року де Голь покидає публічне життя і замешкує на провінції, в Кольомбейле-Диз-Еглізі, де весь час присвячує писанню споминів. Описує відбуває низку подорожей по Африці, звиджуючи Півд. Африку, Того, Камерун і Півн. Африку, а в 1956 р. Іваїну, Нові Гебріди, Тaiti, вкінці 1957 р. — Сагару. Скрізь вітають його з ентузіазмом.

Вдержує весь час контакт з актуальними подіями і людьми. Це й дає йому змогу зложити 15 травня 1958 декларацію, що він готовий перейняти на себе відповідальність за долю держави, якщо дістане потрібні повноважності. Як знаємо, ці повноважності він одержав.

Генерал де Голь відзначений Великим хрестом Почесного Легіону, є великим канцлером ордену Освободження і посідає

найвищі відзначення французькі й закордонні.

Похвала з уст Черчіля

"Завжди, навіть у хвилинах найбільших нещасть, він, здавалося, уосіблював Францію, велику націю, сповнену завзяття, авторитету й амбіції". Так написав про де Голь Вінстон Черчіл у другому томі своїх Споминів з часів війни.

Уродженець півночі Франції, син старшини, він виростав в атмосфері пригноблення по невдачах Франції в 1870 році. Перемога 1918 р. не вдовoliла цього вродженого великого реформатора. Він продовжує вчитися і шукати розв'язки, як привернути велич своїй батьківщині.

Людина дії і теоретик

Велика культура і бистрість думки дозволяли йому завжди бачити майбутнє з ясністю візії. Всупереч офіційній доктрині, він домагається модернізації і механізації французької армії. Коли в 1940 році дають йому командувати одним відтинком фронту, де Голь дає доказ, що як практик він не залишається позаду теоретика. Його апель з 18 червня це вияв великої віри в невмирущість своєї нації, в її шляхетність і велике почуття честі. Одночасно він був великою противагою і визовом диктатурі. Консеквентно ген. де Голь не хотів у той час силою захопити владу, хоч безупинну домагався створення "уряду, що справді рядив би". Для нього нема нічого більш осоружного, як імобілізм. "Майбутнє слід брати!" — проклямував він.

Почуття завдань, які ждуть його націю, велить де Голеві змагати до об'єднання всіх національних сил. Об'єднати французький народ, об'єднати народи французької Унії, об'єднати Європу! — це гасла, які проклямує де Голь.

Пані де Голь

Сорок років тому назад, молодий, 29-річний капітан де Голь познайомився на одній з малярських виставок в Парижі з 20-річною дівчиною Івон Антру, дочкою фабриканта бісквітів з Кале, якої батьки недавно приїхали з Канади. Обидвоє вони припали собі до вподоби і в рік пізніше одружились.

Як більшість подруг лояків, пані де Голь завжди старалась оминати появ перед широкою публікою. Впродовж 20 років її родинне щастя притемнювала постійна турбота за здоров'я їх дочки Анни, яка хворіла на недугу, супроти якої безсилим було медичне знання. Анна померла в 1948 році.

Приватне життя

Кожного вечора, під час перебування на своєму хуторі в Кольомбей-ле-Диз-Егліз, генерал грає пів години на піяні улюблених пісень своєї померлої доні.

Впродовж останніх років пані

де Голь присвятила чимало часу фундації Анни де Голь для недорозвинутих дітей.

Похоронено Анну в Кольомбей і раз в тиждень можна бачити генерала і його подругу, як ідуть на цвинтар, щоб зложити цвіти на її могилі.

Недавно писав французький магазин "Жур де Франс": "Пані де Голь це добродушна і печальна подруга, яка ніколи не покидає свого чоловіка, залишаючись одночасно в тіні. Вона товаришить йому скрізь, — в його щоденних проходах по лісі, поблизу хати, в його щотижневих поїздках до Парижу і в його подорожах за кордон"

Пані де Голь дуже пильно слідувала весь час за політичною кар'єрою свого чоловіка і належала до числа тих, які переконали генерала, щоб повернувся до політичного життя.

Має подружжя де Голі ще двох дітей, які живуть. Їх дочка Єлисавета заміжня за полковника Алена де Буассо, що перебуває тепер в Альжирі. Їх 36-річний син Філіп, маючи 18 років вступив добровольцем до військової фльоти і є старшиною. Згодом він перейшов в США лігунський вишкіл, бився в Індокитаю і тепер належить до залоги авіоматки Ляфаст, яка також перебуває в альжирському порті Бон. (-ий)

ПОЇЗД ЗУПИНИЛИ СЛИМАКИ

Восени минулого року в Італії пройшли рясні дощі. Тисячі слимаків, рятуючись від повені в одному з районів, перебралися з затоплених лук на залізничний насип. Пасажирський поїзд, що проходив на дільниці Масарата — Фабріано, змушений був зупинитись, бо слимаки так обліпили колію, що колеса льокомотиви почали бжусувати. Лише після того, як команда добровольців з числа пасажирів густо посипала рейки піском, поїзд зміг рушити далі.

СУЗІР'Я ВЕЛИКОЇ ВЕДМЕДИЦІ

Ще в стародавні часи люди звернули увагу на те, що візерунки, утворені на небі зірками, лишаються незмінними. Для зручності описання групам зірок, що відзначаються яскравістю або своєрідністю фігур, які вони створюють, було дано власні імена. Найчастіше це були мітологічні імена, наприклад, Цефей, Кассіопея, Андромеда — герої одного і того ж мита.

Зірки, що входять до складу одного і того ж сузір'я, звичайно знаходяться в просторі дуже далеко одна від одної, і сузір'я являє собою випадкову групу зірок. Проте деякі з них. Оріон, Велика Ведмедиця та ін. У цьому відношенні є винятком.

Про одне з них — сузір'я Великої Ведмедиці (Великий Віз) ми й розповімо тут.

Як відомо, зірки, які оточують Сонце, рухаються одна відносно одної в різних напрямках. Швидкості їх вимірюються кількома десятками кілометрів на секунду. Наприклад, швидкість Сонця щодо найближчих зірок дорівнює близько 20 кілометрів на секунду. Відстані від нас наріть найближчих зірок настільки великі, що ми ці дуже швидкі в нашому розумінні рухи спостерігаємо як дуже малі переміщення зірок у небесній сфері. Проте за тисячоліття ці маленькі зміщення нагромаджуються, і вигляд сузір'я істотно змінюється.

Цього не можна сказати про п'ять з семи основних зірок Великої Ведмедиці.

Очевидно, ці зірки рухаються у просторі в одному напрямі, з однією і тією ж швидкістю. Відомо, що всі вони знаходяться від нас майже на рівних відстанях, мають близькі значення мас, температур поверхень і густостей. Збіг стількох характеристик не може бути випадковим. Отже, між цими зірками існує фізичний зв'язок, і вони являють собою єдину систему, яка має, очевидно, загальне походження. Спільність просторових швидкостей цих зірок була виявлена ще в другій половині минулого сторіччя.

На початку XX сторіччя, коли були вивчені просторові швидкості більшості яскравих зірок неба, виявилось, що багато з них, у тому числі і наше Сонце, рухаються в просторі приблизно в тому ж напрямі і з такою ж швидкістю, як і згадані вище зірки Великої Ведмедиці.

Цю групу зірок стали називати потоком Великої Ведмедиці. На думку ряду авторів, до потоку слід віднести близько 400 зірок. Правда, збіг їх швидкостей був далеко неточним, і щодо багатьох з них не було єдиної думки з приводу того, чи варто їх відносити до потоку.

Внаслідок дальшого дослідження цієї групи виник ряд заперечень проти того, що всі

зірки, які входять до неї, створюють єдину, фізично зв'язану зоряну систему. При цьому виходили з того, що весь потік займає величезний об'єм простору та що його члени розкидані по всьому небу, і, як уже зазначалося, самий збіг швидкостей зірок виявився дуже наближеним. Можна пояснити такий наближений збіг швидкостей, навіть не припускаючи фізичного зв'язку між зірками.

Рух зірок у Галактиці відбувається так, що всі вони обертаються навколо центра Галактики, і, крім того, кожна з них має індивідуальну швидкість, для останніх швидкостей характерний довільний напрям.

Рух зірок поблизу Сонця грубо можна порівняти з рухом бджіл у рою. Весь рій рухається як щось ціле в певному напрямі, а окремі бджоли в рою переміщуються відносно сусідів. Звичайно, рухи зірок куди складніші, оскільки швидкість обертання всіх зірок навколо центра Галактики не постійна, а змінюється залежно від їх відстаней від центра Галактики.

Проте сучасна астрономія настільки вивчила закономірності руху зірок, що можна визначити, скільки зірок, які знаходяться поблизу Сонця, повинно рухатися в даному напрямі. Такі розрахунки показують, що в тому напрямі, в якому рухаються згадані зірки Великої Ведмедиці, повинно рухатися саме стільки зірок, скільки їх раніше відносили до потоку. Тому тепер більшість астрономів заперечує реальність великого і розрідженого потоку, який налічує до 400 членів, що розкидані між тисячами інших зірок.

Але п'ять яскравих і ще шість слабких зірок Великої Ведмедиці привертають до себе увагу особливо точним збігом швидкостей і порівняною близькістю в просторі: середня відстань їх одна від одної дорівнює кільком парсекам*, тобто приблизно така ж, як середня відстань між зірками в Галактиці. Цю групу і раніше виділяли з останнього потоку і називали ядром. Вивчення її становить особливий інтерес, оскільки густістю вона дуже відрізняється від звичайних зоряних скупчень. Зоряна густість у ній така сама, як середня густість зірок у цьому районі Галактики і в 15-20 разів менша від густоти зірок у таких скупченнях, як, наприклад, всім добре відомі Плеяди.

Чим густіше скупчення, тим більше зірок входять до його складу, тим більше їх взаємне тяжіння і тим важче окремій зірці подолати тяжіння решти зірок і покинути скупчення. В скупченні одинадцяти зірок Великої Ведмедиці взаємне тяжіння членів скупчення можна порівняти за величиною з тяжінням оточуючих зірок, тому воно не може вважатися стійким утворенням.

Досі членів скупчення Великої Ведмедиці шукали серед яскравих зірок. Таких нових членів скупчення знайти не вдалося, проте до нього може належати велика кількість слабких зірок малої маси, які зробили б його більш стійким, оскільки збільшили б загальну

* Парсек — вживана в астрономії відстань, що дорівнює 3.10^{13} кілометрам.

масу і, отже, силу тяжіння зірок до центра.

На підставі цього можна зробити висновок, що скупчення Великої Ведмедиці не містить значного числа слабких зірок і являє собою своєрідну кратну систему, яка нагадує ланцюжки в зоряних асоціаціях, відкритих астрофізиками. Цей висновок становить інтерес з точки зору висловленого ними твердження про групове походження зірок.

Під час виникнення зірки скупчення у Великій Ведмедиці могли бути членами широкого зоряного скупчення, яке входить до складу асоціації, що колись існувала, а пізніше зруйнувалась. Можливо, що з багатьох членів цього скупчення, яке існувало раніше, лише зірки, що рухаються паралельно одна до одної, зберегли свою близькість у просторі.

Всі ці та багато інших астрономічних спостережень, які постійно ведуть астрономи з допомогою найновішої апаратури, допомагають нам краще пізнати всесвіт, його будову, закони розвитку.

УМОВИ КОНКУРСУ

на "Місс Україну":

1. Участь беруть тільки дівчата у віку 16-30 років.

2. Кандидатками можуть бути тільки ті, хто був обраний королевою на якійсь заставі або кого запропонує бодай 10 читачів нашого журналу.

3. Кандидатка має прислати до редакції три фота в різних позах (з них одне на повний зріст) і 3 дол. на кошт кліші.

4. Фота кандидаток поміщуються в журналі, починаючи з квітневого номера і ще раз всі разом будуть вони поміщені у вересневому числі. "Місс Україна" буде проголошена у жовтневому випуску і тоді на обкладинці буде поміщене її фото.

5. Починаючи з квітневого номера журналу поміщуємо купони, які просимо зберегти та опісля надіслати нам, вирізавши та подавши прізвище вибраної кандидатки.

НЕ ВИЖИДАТИМЕ ВЖЕ СВОГО ПАНА

Фідо, вірна собака, не виждатиме вже більше свого пана на автобусній зупинці в Люко де Мугелльо...

Під час війни, 9 грудня 1943 року, Карльо Серіані всів на автобус, щоб вдатися до Ворго Сан-Льоренцо. Потрапив саме на бомбардування і згинув. Коли ввечері вернувся автобус, на зупинці ждала свого пана вірна собака Фідо. З того часу впродовж 15 років кожного вечора Фідо зустрічав автобус, вичікуюче дивися, поки не зійшов останній пасажир і тоді сумно вертався додому. Недавно знайдено мертвого Фідо на півдорозі між домом і зупинкою. Похоронять його поблизу цвинтаря, де спочиває його пан. Посеред села стоїть уже пам'ятник на його честь і недавно відзначено його золотою медалею за вірність.

ДАЛЬШІ КАНДИДАТКИ НА “МИСС УКРАЇНУ”

Люба Ганущак, Торонто, — 22 роки, піаністка і співачка. Грає на фортепіані від 6 року життя, від 10 р. виступає на концертах. З 15 р. виступає як солістка-співачка в театрі й телевізії, лауреатка кількох конкурсів. Тепер заангажована до Всеканад. Опера-Фестивалю, де виступатиме разом з світової слави тенором Джозеппі Кампора в “Маск. Балі” Верді (партія Оскара). — На наш конкурс запропонує журн. “Молода Україна”.

Усі товариства, інституції і читачів, які бажали б зголосити своїх кандидаток, просимо зробити це як найскорше.

Наталка Глоба, Нью Йорк, — 17 років, студентка бактеріолог. факультету, молода поетка, грає на фортепіані. Вибрана королегою краси на Весняному Равті Мистців - Українців у Нью-Йорку і запропонована як кандидатка від Українського Літ.-Мистецького Клубу, Н. Й.

КУПОН

Пропоную на "Місс Україну"

панну

Люба Стангрет, Едмонтон, — 19 років, студентка медицини, грає на піані, співає в катедр. хорі і жіночому квартеті. Як кандидатка на наш конкурс запропонована Читачами "Ми і Світ" з Едмонтону. — Як досі, панна Л. Стангрет є єдиною кандидаткою із Заходу Канади.

Мирослава Пригар, Міннеаполіс, — 16 років, учениця "гай-скул", закінчила балетний курс Авраменка і курс модельок, вчиться в муз. коледжі. Вибрана королевою балю СУМА в Міннеаполіс спеціально на наш конкурс.

НАША "АМБАСАДОРКА" В НОВІЙ ЗЕЛЯНДІЇ

Під кінець минулорічного європейського літа, я прибув до Нової Зеландії. Коли після 80 годин льоту я опинився на новозеландській землі, все тут видалось мені незвичайне. Була саме дивна, мені до того часу невідома зима: снігу ні за макове зерно, зеленіли дерева, цвіли квіти, покрапав час-до-часу дощик. Тільки вітер пронизував холодом до костей.

Природа тут гарна, а квіти й жінки — просто прекрасні. Малюються, правда, від підrostків аж до бабусь!

Ніяк не міг я звикнути ходити лівим боком. Що хвилини лутався, не раз доводилось зударятися з прохожими. Щастя, що завчасу вивчив словечко "соррі" (пробачте). А то погано почувається людина на чужині, не знаючи місцевої мови.

В Новій Зеландії незвичайно інтересні тубільці — маори. Народ незвичайно співучий, чудові голоси, а мелодії їхні дуже нагадують наші — українські. Прекрасно розвинуте тут мистецтво, головню різьба в дереві. Різьбою прикрашують доми не тільки знутрі, але й назовні. Також своєрідна в них архітектура, ноша та звичаї. Табування тут традиційне, що заможніша особа, тим багатше татуована, — лише, чоло, ніс...

Дуже ціниться тут зелений камінь (грінстоун), з якого маори

виточують усіякі прикраси, головню божків "тікі" і "теко", що їх носять на грудях. Цей камінь незвичайно твердий, важко його точити. Роблять з нього очка до перстенів, брошки, кульчики тощо. Він майже прозорий, коли дивитися під світло і тим дорогоцінніший, чим більше знаходиться в ньому різної величини і форми плямок. Це мало б бути листя рослини, яке в ньому скаменіло.

У Велінгтоні (столиця Нової Зеландії) є українців біля 50 душ, а в загальному, в цілій Новій Зеландії, — є нас біля 300. Майже кожний має власний дім (дехто й по два-три) та авто. На вулицях можна почути всяку мову: індійську, грецьку, італійську, німецьку..., тільки української не довелось ще чути.

Могли б ви подумати, що про Україну ніхто тут не знає. На щастя, так зле воно не є. Не всі українці тут ганяються за фунтами та говорять про "овертайми" (понадгодинну працю).

В день Невідомого Вояка різні організації, школи, військові формації, а також всі амбасаді й посольства складають у Велінгтоні біля пам'ятника вінець. Від української еміграції зложив у цьому році прекрасний вінок п. Василь Федорко, що очолює українську громаду. А ролю "амбасадорки" відіграв

тут 19-річна студентка, п. Галя Даниленко. Несе вона слово Україна скрізь, де досі про неї не чули. На цю тему веде дискусії зі студентами й професорами. Часто користується при цьому й магазином "Ми і Світ", перекладаючи на англійську мову деякі статті й відповідно їх пояснюючи.

Недавно до їхньої школи прибув представник советської амбасаді і став хвалити "щасливе життя". Ніхто йому не перешкоджував, тільки Галя перешіптувалась із своїми подружками-студентками. Коли він попросив ставити запити, з усіх сторін залі посипались питання: про голод в Україні, про Вінницю, мордовські табори тощо. Советський дипломат зам'явся, а побачивши, що не дасть ради, пробурмотів тільки "ето лож" і покинув залю.

Кожного року влаштовують у Белінгтоні т. зв. "Вечір національностей". Галя не пропускає його ніколи.

Одна за одною виходять поодинокі дівчата з різних національностей у своїх народних строях: шотландка, грекня, індійка, японка і т. д. Кожна виголошує привіт у рідній мові. Врешті заповідають Україну. На сцені з'являється струнка, синьоока дівчина, в прекрасній вишній, з чарівною усмішкою — панна Галя. Вклонилася: "Добрий вечір", зала гремить оплесками, не вможкає. Плещуть і скандують: "У-країна"....

Ось така то наша панна Галя! Шкода, що за наукою та працею не знаходить часу на забави, бо там напевно вибрали б її королевою. Тоді могла б

Галя Даниленко

брати участь в конкурсі "Ми і Світ", на "місс Україну". На всякий випадок, я витну купон і подам на п. Галю. Може долучиться до мене й ще дехто з читачів. Долучую світлинку п. Галі. Вона аматорська й далеко не така, якою є п. Галя в дійсності.

Панна Галя дуже цікавиться українським студентством по всьому світі і не має ніякого контакту з ним. Може хтось із читачок або читачів "Ми і Світ" напише до неї? Вона радо відпише і навіть знайомство, бо тут у Белінгтоні української молоді не багато. Листи просимо адресувати на редакцію "Ми і Світ", яка перешле їх п. Галі.

СВЯТИЙ ПАВЛО

Сирійською пустинією, серед куряви пороку, їхав відділ озброєних людей. Зближався південь, пекло жарке сонце. В далині, окутаній серпанком мряки із розігрітої оази, виднів Дамаск.

На чолі відділу їхав мовчки молодий чоловік. Його очі впилися в місто, якому він ніс тюрму і смерть. Цей чоловік звався Савл. Діставши найширші поліційні повноважності, він їхав до Дамаску, щоб в імені Синедріону знищити тамошню християнську громаду. Листи найвищої жидівської ради потверджували його повноважності правного інквізитора, даючи йому право ув'язнити кожного християнина, — чоловіка чи жінку, і привести його до Єрусалиму.

Ісус помер тому кілька років, залишивши свідків свого воскресення досить численних, щоб стягнути переслідування. Апостоли ходили по околицях Єрусалиму і з'єднували для Христа тисячі сердець, — словом, прикладом своєї віри і чудами. Це був час, коли то чародій Сімон, переможений святим Петром так, як колись Мойсей переміг фараонських знахорів, хотів за гроші купити в апостолів надприродну силу. Филип зустрів тоді на дорозі до Гази славного євнуха етіопської королеви та повернувши, охрестив його в першій придо-

рожній криниці. Чимало учнів, переконаних в тому, що кінець світу недалекий, продавали своє майно, ділили гроші поміж вбогих і жили в братній спільноті, народженій з великої спільної любови.

Святий Петро навчав у святині біля портику Соломона, звідкіль міг бачити Оливний город, Хресну дорогу і городи

І досі збереглася давня римська дорога з Єрусалиму до Дамаску, на якій з'явився Савлові Христос

первосвященника, де він тричі відкріс Христа. Праворуч, де-що підносячись над містом, виднів непокритий рістнек горбок Голготи. Великі євангельські години були ще зовсім близькими і учням не раз здавалось серед пізньої вечірньої молитви, що над замерлим містом, серед нічної тиші, ще чутні останні стогони замученого людми Спасителя.

Віра в Христа сердила жидів, головни фарисеїв, які доповнювали релігію традицією, та садукеїв, що були своєрідними протестантами, бо відкидали традицію, тримаючись буквально тексту Біблії. Усім їм визначний рабін Гамалиїл дораджував бути терпеливими, кажучи: "З двох можливе тільки одне. Або ці люди самозванці і в тому випадку вони швидко зникнуть, так як розбігалися вже на наших очах учні багатьох фальшивих месіїв, коли ті померли, або, навпаки, їх натхнення походить від Бога і ви нічого не потрапите адіяти." Але мудрість Гамалиїла не могла на довго зупинити жидівського гніву. На березі Кедрону згинув укаменований перший християнський мученик, св. Степан. Почалися переслідування учнів Христових. Їх тягли до синагог і веліли вибирати поміж смертю і відреченням.

Поміж молоддю найбільшою ненавистю до визнаців нової релігії палав один учень Гамалиїла, не такий толерантний як його вчитель. Це був син багатого фарисея з Тарзу на Сіцилії, по якому одідичив титул римського громадянина. Він дістав жидівське виховання й огладу грецької культури. Його

Перед базилікою "Попа мурми" в Римі, яку побудовано на місці, де стято голову св. Павлові, стоїть тепер бронзова статуя "Апостола народів"

жидівська душа і його віра спочивали на чотирьох стовпах традиційної релігії батьків: на праві, що його фарисеї здефінювали в 248 заповідях і 346 заборонах, на Божому вибранні жидівського народу, на очікуванні Месії і на вірі в останній суд. З цих чотирьох стовпів Христове навчання руйнувало бодай три: все право воно зводило до одної тільки заповіді любови, вибраність Ізраїля поширювало на народи всього світу, а в месії воно бачило не тільки Божого післанця, але й Божого сина, який надобавок згинув ганебною смертю на хресті. Четвертий

стовп, хоч і залишався, то був построений на зовсім іншій основі: не будемо суджені на останньому суді по справедливості за те, як то ми дотримувались закону, але з любови й за любов.

Молодий, загорілий фарисей не міг стерпіти цієї зневаги дорогих його серцю релігійних почувань. Ще в молодому віці він береже одежі під час камування св. Степана, оплескує засуджування християн, винює й переслідуює їх, як собака переслідуює залякану звірину. Цим з'єднає собі довір'я Си-недріону.

І ось це той самий Савл, тепер чоловік тридцяти років, зближається до Дамаску на чолі експедиційного відділу. Тут він нагло вдаряється об стіну світла, що виринула перед ним. Струс був наглий, як експлозія міни. Було полудне, але світло, яке він побачив, видалось йому яснішим сонця. Впавши на землю, Савл почув голос: "Савле, Савле, чому ти мене переслідуюєш?" — "Хто ти є пане?" — запитав. — І почув відповідь: "Я Христос, якого ти переслідуюєш".

Хоч Савл народився всього кілька років по Христі і вчився в Єрусалимі, він за життя ніколи не зустрічав Ісуса. Твердий як скеля, він вдаряється об скелю світла. Завзятий оборонець права зустрічає самого законодавця. Гордий жид Савл паде в порох і підіймається християнином. Він, що на думці мав тільки переслідувати, починає шлях мученика.

Ніхто з віруючих християн не сумнівається, що Бог, своєю всемогутністю може накинати

свою волю кожній людині, якою поганою вона не була б. Але там, на пісках Сирії, трапилось щось більше. Савла не повели з поля бою скованого. І не зламаний він проповідував наступного дня "в радості" того Христа, який його переміг. Савл в короткій зустрічі побачив на момент обличчя Христа, що його досі ніколи не зустрічав, і на святому обличчі той сам вираз як тоді, коли Ісус на хресті проказував останні слова прощення. Перед ним виринуло прославлене обличчя Ісуса розп'ятого, мертвого і воскреслого!

Нагле об'явлення любови відкрило серце Савла і здобуло його назавжди.

Савлові товариші подорожі — як розказують Апостольські Діяння, — затрималися, зацікавлені від несподіванки. Вони чули голос, але не бачили того, хто говорив. І сказав Савл: "Що маю робити, Господи?" — Спаситель відповів: "Встань, іди в Дамаск. Там скажуть тобі, що маєш робити." Савл піднявся з землі, але, хоч мав відкриті очі, нічого не бачив. За руку впроваджено його в місто. Три дні він залишився сліпим, нічого не їв і не пив.

Що найбільше згіршувало колись Савла, то слова Христові: "Зруйнують цю святиню, а я відбудую її до трьох днів!" Христос говорив тоді про свою смерть і воскресення. І ось тепер приходить Павлові це відпокутувати триднешню сліпотою. Після того навернений жид Ананія, повинуючись наказові згори, окрестив Павла і сказав йому: "Бог наших предків призначив тебе пізнати його волю, побачити Справедли-

ного (Ісуса) і почути його голос, ти інструмент, який він вибрав, щоб занести його ім'я поміж поган, королів і дітей Ізраїля, і ти повинен бути свідком перед усіма людьми того, що ти бачив і чув."

Того дня народився апостол народів. Це був 36 рік по нар. Христа, передостанній рік панування Тіберія, останній рік мандату Понтійського Пілату, що зберігся в історії із своїм вмиванням рук (Він і не уявляв собі, що його ім'я притримає славу імені його імператора і що, забувши про всіх володарів Риму, так часто згадуватимуть його по всіх церквах світу в молитві "Вірую"!); Мабуть, що ще перед своїм зложенням влади, імператор Риму і прокуратор Юдеї дізналися, що Євангеліє передано людині, яка всилі понести його по всій імперії, аж до столиці світу.

Так то починалася євангелізація Європи. Шатобріан, пишучи в своїх "Спогадах з-поза гробу" про те, як то Наполеон сам один почав похід з острова Ельби, назвав це "інвазією країни однією людиною". Інвазія римської імперії св. Павлом була не менш блискучою. Впродовж тридцятих років проповідання, під час своїх чотирьох подорожей, він закликав стільки церков, що ніхто з полководців не міг би дорівняти їм числом побудованих фортець.

Першим містом, яке він здобувася є очевидно Дамаск і першими місцями проповідання є синагоги, які очікували приїзду того, хто мав перевести "чистку" з доручення Синедріону. Негле здивування перемі-

нилося швидко в злість і да-маські християни мусіли допомагати Павлові втекти. Коли закрито брами, вони посадили св. Павла в кіш від хліба і спустили на шнурі через вікно. Знайшовшись поза мурами міста, він негайно вдався до Єрусалиму, де прийнято його холодно.

Християни йому не довіряли, бо думали, що навернення Савла є тільки підступом, — а жиди ненавиділи. Треба було аж інтервенції апостола Варнави, щоб ставлення християн стало дещо теплішим. Але Павло не затримується довго в Єрусалимі. Його завдання було де інде. До того часу апостоли навертали тільки жидів, а він дістав доручення хрестити народи, тобто чужинців. Після зустрічі з Петром, він поїхав до Баль і Астарте на Сіцилії, опісля ж до Діонізос в Македонії, поміж тих поган, які стільки вже бачили і знали, за виїмком правди.

Його апостольська стратегія майже скрізь однакова. Прибувши до якогось міста, він вдавася до жидівської ділянки, де шукав собі праці, щоб не бути тягарем для нікого (Це йому належить формула "Хто не робить, той не їсть", яку в нас приписують Ленінові). Як багато з молоді, призначеної на рабів, згідно з традицією, він навчився ткати полотно і робити шатра. Весь тиждень він працював у тому фаху, а в суботу йшов до синагоги і там промовляв, звичайно без успіху. Цим він не зражувався і все своє життя наперед пропонував Євангеліє жидам, даючи їм першість. Щойно після

відмови він йшов поміж поган, — на вулиці і площі, залежно від місцевих обставин. Реаліст і практичний, як усі містики високої класи, які не знають нічого більш реального як Бога і нічого більш практичного як правду, св. Павло не заплутувався в порожні спекулятивні дискусії. Він не висував якоїсь нової системи, не приносив поганам ще одної нової філософії до їх дуже багатой колекції недійових метафізик. Цим людям, оточеним безліччю божист з мармуру і бронзи, від яких вони дуже інтелегентно не вимагали нічого більше, тільки залишатись непорушними, щоб стримувати неблаганну втечу часу та утримувати проминаюче обличчя цього світу, Павло приносить незвичайну новину, що понад цими матеріальними чи абстрактними ідолами існує Бог — джерело надії і безмежної любови.

В християнстві інтересує Павла більше особа Христа, як той "ізм" доктрини, під яку його надзвичайний геній будував фундаменти, навіть не пригадуючись над цим, так як накриваючи стіл до братнього обіду, не думається про накриття, а лиш про тих, хто прийде обідати. Він не пише ні глибокоумних книжок, ні догматичних трактатів: бажаючи поділитись з віддалі думками, він пише листи. Проповідує хрест, смерть і воскресіння Христа, який появився йому одного дня, "на самому кінці", після всіх апостолів, "наче викиднєві". І якщо Христос справді не воскрес, — пише він Корінтянам, — то даремне наше навчання і наша віра порожня та є ми

фальшивими свідками супроти Бога. Якщо ця надія була б обманлива — то християни були б найнещаснішими з усіх людей. Для нас Євангелія стала може мораллю, для св. Павла вона була обличчям, кількома словами, сповненими всемогутньої лагідності: "Савле, Савле, чому ти мене переслідуюєш?" Святий Павло знав щось, про що ми забуваємо, хоч і чули це з його уст: християнство — це не концепція світу, ні навіть не життєва реґула, це історія любови, що починається з кожною душею наново. Для найбільшого з апостолів, до краю очарованого красою лица, яке побачив в дорозі до Дамаску, правда це не ідея, якій треба служити, але особа, яку треба любити. Його вчення було тільки відтворенням того образу, який він бачив.

Навчаючи, св. Павло не знав найменшого відпочинку, він звичає благовість на дорогах, на суші і на морю, на дахах і на кораблях, в'язниці не примусила його мовчати і навіть найдани, які накладено на нього, не примусили його до непорушності. Він проповідує королям і бідноті, з тою самою заповідністю, — Агіппі і його сестрі Беренісі в Цезарей, вивантажувачам в Коринті, проконсулам і воякам, морякам і невольникам в Антіохії чи Тессалоніках. Його подорожі до Риму, по Малій Азії і Греції, кораблем на Крету і Мальту, — повні пригод. В Ефезі, — середку культу Артеміди, успіх його проповіді спричинив заворушення поміж фабрикантами статуеток богині та мініатюрних репродукцій її святини, що

уважалася одним з семи чудес старовинного світу. Він тричі пережив розбиття корабля. В Єрусалимі його схопили і поставили перед Синедріон, але там він завдяки своїй діалектичній вмілості потрапив видвинути спірні поміж фарисеями й садукееями місця та порізнити їх так між собою, що вони серед обопільної дискусії зовсім призабули про в'язня. Його зневажувано і каменовано, а врешті в 58 році і ув'язнено в Цезарей. Це тільки дало йому нагоду повернути сторожу, прокуратора Фелікса, який його ув'язнив на домагання жидів, і його наступника Фестуса, перед яким став як римський громадянин. Після перевезення до Риму, його приковують до римського вояка, що має його берегти, і з яким вони ходять скрізь разом, — репрезентант імперії і репрезентант Бога, вони творять разом нерозлучну пару: в'язень не може втекти від свого сторожа, але й сторож не може втекти від катехизації в'язня. Ця символічна зв'язь поміж Римом і християнізмом вже ніколи не перервалася.

Після двох років цього караня, св. Павла звільнено. Бачимо його ще раз в Єфезі, Троас, Милеті, Коринті, в Македонії і на Креті. Але він зближається до кінця своєї мандрівки. Без армії і поліції він переміг, змінивши непомітно напрям історії. З ним починається християнський Захід. Сила його післанництва була така, що по

19 сторіччях воно ще дали панувати над умами й охрещеними серцями. Там, де завойовники залишали тільки руїни, там цей невеличкий і фізично слабосильний чоловік залишав надію.

Це під час тих подорожей він диктує свої листи (залишилися з них 14), прекрасні пам'ятники спонтанної теології, де наводяться вже виразно спречизовані духовні лінії християнської віри. Його останній лист заадресований в 67 році до учня Тимотея, що його він кличе "мій сину". Тоді вже ув'язнено Павла вдруге, враз з вірним співтоваришем св. Лукою, правдоподібним автором Діянній і третьої св. євангелії. Умовини цього ув'язнення були дуже важкі, особливо для старшої вже людини. Тюрма було вогка і холодна. Це діялось після пожежі Риму, спричиненої, мабуть, самим Нероном в цілях урбанізму, що за неї винуватого було на християн. Павло не сумнівався в своїй долі. Він писав Тимотеєві: "Час мого відходу прийшов. Я боровся доброю боротьбою, я закінчив свою дорогу, зберіг віру."

Як римського громадянина його не кинув зв'язати, ні не розп'ято з наказу поліції, як інших мучеників. Його суджено, визнано християнином і присуджено зрубати йому голову. Вранці 7 липня 67 року вояки вивели його за місто на незаселене місце при шляху до Остії і там вбили того, що приніс людям новину про велику любов.

А. Ф.

СТРАХ ПЕРЕШКОДЖУЄ ЩАСТЮ

Відома американська лікарка Маріон Гайлард впродовж більш 25 років студіювала, як психологічні реакції можуть впливати на організм та не здоров'я жінок. Вона дійшла до висновку, що багато жінок терплять страх, однак вони не мають сміливості до цього признатися. Саме цей страх спричинює захворювання, терпіння й нещастя.

Страх у жінки, після дослідів М. Г. є передусім потрібного роду: 1. страх перед тим, щоб мати дитину, 2. страх захворіти на рака і 3. страх перед старістю.

Кілька років тому назад, — описує лікарка, — з'явилася в неї пацієнтка, яка нервово розглядалася по кабінеті та конвульсійно стискала свою торбинку.

— Докторе, — закінчила вона свою розповідь натягненим голосом, — коли б ви знали, як я боюся, що я в тяжі.

Вигляд її лица і надзвичайна нервовість не були мені чужими. Я чула від тисячів жінок, які мені звірялися із своїм страхом бути вагітними, чи мати рака або іншу недугу, боїлися старости.

Однак, коли жінка признається щиро, що вона боїться, то вже багато легше прийти їй з допомогою. Коли ж вона впевняє, що все добре, і нічим вона не журиться, а одночасно її очі розширюються з жаху, — це найбільш безнадійний випадок. Лікарі знають, що страх витво-

рює ускладнення, з яким вони мусять рахуватися. Спочатку страх може викликати всілякі фізіологічні забурення, починаючи від нерегулярностей серцевих чинностей, аж до втрати рівноваги в травленні. Деякі вчені схильні думати, що постійний страх може допровадити до серйозної недуги серця або навіть рака. З другого боку страх гасить персональність людини, розкладає логіку і любов. Жінка, пройнята страхом, діє по дурному в себе вдома і в праці. Вилита чашка чаю чи зім'ятий аркуш потрібного їй паперу може довести її до холеричних вибухів.

Після розваження всіх цих та ще й багато інших фактів, я дійшла до висновку, що страх являється для жінки одною з найбільших загроз.

З усіх загально відомих страхів, спільних для всіх людей, таких як страх не досягти наміченого, страх перед упадком, страх бути смішним і т. д., жінки ще терплять на страх, що його їм інколи наганяє їхня фізична зовнішність.

Замкнена у клітку

Я екзамінувала свою нову клієнтку, яка була в тяжі, в третьому місяці.

— Ви сказали мені, що ви боїтеся, що ви вагітні, — сказала я. — Чому це вас журить?

— Я не знаю, я справді не знаю, — відповіла вона, унікаючи мого погляду.

Ми почали розмовляти: ця жінка була молодою, здоровою, щасливо одруженою. Матеріальне забезпечення й гарний дім вповні дозволяли на дитинку.

— Бачите, я не маю ніякої причини, ніякої поважної причини, журитися тією дитиною, — сказала вона, ніяково здвигуючи раменами. — Але, але я маю враження, що я тепер замкнена у клітку.

"Замкнена у клітку" — це є саме властивий вираз на те почуття, яке відчуває багато жінок підчас тяжі. Мається враження, що жінка тільки проти волі сприймає ту відповідальність, яку на неї накладає материнство. На цьому кінчається її безтурботність і свобода. Тут вона вже стається справжньою, дорослою особою. Їй прийдеться ділити любов до свого чоловіка з іншим еством, їй прийдеться вигодовувати їхню дитину. Це не тільки тих тяжких 9 місяців і біль породу, що її лякають, але й відповідальність за майбутнє.

На деяких жінок знаходить страх, коли вже є численна родина й немає вже засобів на ще одну дитину.

— Я в розпучі, — сказала мені моя добра пацієнтка. — Ми абсолютно не можемо собі дозволити на ще одну дитину.

— Але це ніяк не перешкоджує тому, що ваша дитина є в дорозі. То вже за пізно бунтуватися проти цієї ситуації і може навіть ненавидіти ту дитину наперед. Треба з цим погодитися.

І тоді я починаю витягати з мого запасу найкращі аргументи.

КОСМЕТИЧНИЙ КАБІНЕТ

ОЛЬГИ КОЛЯНКІВСЬКОЇ

знаходиться при

321 Runnymede Road
в Торонті

тел.: RO. 6-7263

Години прийняття: в п'ятницю від 6-9 веч. і в суботу від 9-6 (тільки за попереднім домовленням).

Плекання шкіри

Масажи лица й голови

Усування заростів

Манікюр — Педикюр

Продаж французьких та
українських кремів.

Діагноза шкіри лица, підібрання відповідних кремів, поради в справі плекання шкіри та лекція в накладанні "мейк-ап" — тільки за 1.00 долара.

ти, щоб внутрішньо переконати й заспокоїти жінку.

— Може ця дитина, що ви її в цей момент носите під серцем, буде найкращою потіхою вашого всього життя. Може вона буде найкраща, найрозумніша, найбільш інтелігентна з усіх дітей. Ви не маєте права позбавляти її життя...

Страх перед раком

Я хотіла б сказати дещо про жінок, які жахаються рака. Можна бути просто здивованим числом жінок, що живуть у такому постійному страху. Вони бояться навіть вимовити слово "рак". Чи вони бояться смерті? Не думаю. Є мало людей, які серйозно й довго журяться смертю. Чи вони бояться страждань? Страждання майже завжди є виносимі, і тяжко подумати такі, що ними не були б. Маю враження, що страх перед раком, це страх перед невідомим. Очевидно, що жінкам, а спеціально тим у віці від 35-50 років, треба уважати на себе й перевіряти чи їх організм є в порядку. Вони повинні піти на консультацію. Доки нема ніякої певності, нема причини для страху. А коли є певність? Навіть у найпевніших випадках бувають наглі звороти. Зрівно-

важення — це запора́ка, що страх не буде спричинювати гіршого стану і вони зможуть віддаватися своїм зайняттям

На порозі старости

І вкінці я хочу дещо сказати про страх перед старістю. Бачучи, як старість зближається, жінки починають боятися, що втратять свою вартість супроти родини й тим самим обезцінюють себе у своїх власних очах. Вони бояться, що їх покинуть, що вони будуть залежні від когось. Жінки, які єдиним своїм етудом мали свою зовнішність, — відчують старість найболючіше. Коли вони побачать, що старість починає підкошувати їх постать і лице, вони попадають в паніку. Єдина позитивна поведінка у тому випадку — це спокійна акцептація років та плекання відповідне до віку.

Я не думаю, що страх можна перемогти за одним разом. Страх треба відсувати від себе за кожним разом, коли він нас навіщає.

Жінки повинні затримувати віру в себе самих, віру в любов, віру в будучність. Віра їх освітить і переможе страх.

О. К.

ЦІННА КАРТИНА ЗА 1 ДОЛЯРА!

З нестачі місця в цьому випуску журналу не помістимо купону на льосування картини. Хто хоче взяти участь у цьому конкурсі, хай витне купон з одного з попередніх чисел, або просто надішле тільки 1 дол., подавши свою адресу.

Ще залишилось нерозпроданих кілька льосів, отже просимо поспішати, щоб взяти участь у першому льосуванні!

В ПРЕКРАСНІЙ ГРЕЦІЇ

(Переживання мандрівника)

1. Тессалоніки

Це старовинне, амфітеатраль-но побудоване місто сонячної Греції відразу припадає до вподоби туристові, який прибув з північних країн, своєю незвичайністю й екзотичністю. На гамірних вулицях спостерігаєте великі реклами й написи над крамницями, виписані старогрецькими буквами. Тут скрізь грецька мова не в книжках, як звикли ми її бути бачити в підручниках наших класичних гімназій, а таки в щоденному житті. Прізвиська купців над крамницями дивовижні: Леонідас Харалампідіс, Христос Анасизіадіс, Арістідіс Пападімітріадіс і т. д. Назви вулиць історичні: Гермеса, Олімпу, Арістотеля, Олександра Великого, цесаря Константина і т. д.

Кількість населення Тессалонік сягає пів мільйона. В торговельній дільниці на вулицях рух дуже жвавий. Не тільки перед крамницями купці виставляють свої товари, але також обабіч вулиць вздовж стоять столи й коші продавців різної горюдини, фруктів, галантерії та всякого іншого краму.

Незвичайно дешевий тут виноград: одна ока (три фунти) коштує три драхми, тобто 10 американських центів. А що я люблю овочі, а зокрема вино-

град то й живився головню ним. Дуже смачні й дешеві також свіжі фіги. Вони округлі, схожі на головки маку, м'які і не за солодкі. У гарячі дні до кількох годин стають липкі, тріскають і витікає з них густий сік. Вони дуже ситні. Яблука, бросквині і сливи — значно дорожчі.

На гамірних вулицях, посеред високих домів, зустрічаєте не одну сіру, старовинну будівлю. Старовинних церков, мечетів руйн тут чимало. В туристичних довідниках тільки дещо зазначене, а від стрічних людей не багато дізнаєтесь, бо мало хто з них говорить якоюсь чужою мовою, а коли й говорить, то хіба тільки італійською чи французькою.

Тессалоніки слід зарахувати до вічних міст (воно відоме в нашій історії під назвою (Солуня). Скільки не руйновано і не рабовано їх за час 2.300-річного існування, вони завжди наново відзискували своє значення. Щось, як наш Київ.

Заснував його в 315 році до Христа полководець Олександра Великого Кассандер та назвав іменем своєї дружини — Олександрової сестри — Тессалоніке. Місто швидко розвивалося. Коли римляни в 2 ст. до Христа здобули македонську державу, побудували дорогу "віа

Церква 12 Апостолів у Тессалоніках

Егнатія", від Адрійського моря через Тессалоніки до Царгороду, що називався тоді Бізантійон. Ця вулиця — найстарша в місті, існує й досі. Я жив при ній в готелі, що гордо називається Ілійон.

У часах мандрівки народів, в перших віках по Христі, рабували й руйнували це місто готи, гунни, слов'янські племена, авари, араби й інші. Але воно наново розцвітало. В 9 ст. по Хр. вийшли з нього два славні апостоли слов'ян — св. Кирил і Методій. В 13 ст. було воно навіть столицею всієї Візантійської держави. В 15 ст., на 23 роки перед упадком Константинополя, облягали Тессалоніки турки, здобули його по завзятій обороні і продали 22.000 мешканців у неволю, а самі замешкали в їхніх домах. Незабаром турки підкорили собі Царгород і всю Грецію. Але й у турецькій неволі це славне місто не втра-

тило свого культурного і торговельного значення. По важкості було воно другим по Царгороді, який турки назвали Іс-танбул.

З українською історією пов'язані Тессалоніки не самими тільки особами двох слов'янських апостолів. У XVIII сторіччі проживав у ньому 12 років наш славний гетьман-емігрант Пилип Орлик (від 1722 до 1734). Турецька влада інтернувала його там, щоб трохи заспокоїти царя Петра, який вимагав видачі цього небезпечного й енергійного ворога Росії. Серед важких умовин втримував Орлик все таки зв'язки з царгородськими амбасадорами Франції, Голландії, Англії та Швеції, актуалізував справу України при кожній нагоді та робив для неї, що тільки міг.

У 1912 р., в Балканській війні, відібрала Тессалоніки з довколишньою Македонією грецька

держава. Тепер є вони центром Північної Греції і другим в державі, після Атеи, містом щодо значення і величини.

Як ми вже згадали, пам'яток старовини є в Тессалоніках чимало. Залишились мурі з римських часів, приблизно з 300 року по Христі. Вони й досі опоясують велику частину міста. Вкриті всякими архітектурними прикрасами, які, однак, важко докладніше розглянути, бо до мурів прибудовані дімки і всякого роду майстерні. При вул. Егнатія пишається в мурах брама Галерія, багато прикрашена різьбами. Вона також походить з 300 р. по Хр. Біля пристані височить Біла Вежа, з якої греки обороняли місто перед турками. Після відходу турків в 1912 році греки перемінили мечети в кіна й магазини.

Дуже величавими пам'ятниками грецької культури з візантійської доби є церкви. Вони вражають глядача вибагливими архітектурними формами і старовинними іконами. Хоч і прийняли ми — українці культуру й

віру з Греції, все ж стиль тих старовинних Божих храмів і для нас незвичний. Значить, що наш нарід не сприймав пасивно грецьких зразків, а перетворював їх, додаючи своє пито-ме. Крім цього в Україні пере-хрещувались також впливи За-ходу, чому сприяли наші роз-умні князі.

Церкви Тессалонік виявляють усю оригіальність візантій-ської архітектури й малярства. В них багато колон, сполучених лугами, чимало високих і ниж-чих склепін та галерій. Є чи-сленні малюнки — фрески і безліч мозаїк, переважно в яс-них кольорах, але згармонізо-ваних, не крикливих. Візантій-ський малярський стиль до де-якої міри нагадує примітив, але ним не є. Любується в гео-метричних взорах, нагадуючи іко-ли наші вишивки і писа-ки. Мистці, що будували й при-крашували ті церкви, виявили великий розмах і творчий та-лант, спертий на довговічну мистецьку традицію.

Це все дуже старовинні бу-

Нутро однієї
з грецьких церков,
— справжній ліс
колон

діялі. Церква св. Софії з 9 сторіччя, церква св. Параскеви з початку 6 ст., а собор св. Димитрія ще на кілька десятиріч років старший... На жаль, цей казково гарний собор згорів в 1917 році, під кінець першої світової війни. Разом з ним згоріла й велика частина міста.

Тепер собор св. Димитрія відбудовують, включивши в нову будову оцілилу частину старої. Хоч пропав уже чар старовини, все ж собор блищить тепер незвичайною красою. Має він форму базилики з п'ятьома навами. Бічні нави відгороджені від середньої довгими рядами струнких колон. Цей ліс колон, покритих луками й прикрасами та завершений галеріями, створює ефект, що його годі описати. Навіть італійські будівничі не зуміли надати своїм базиликам такої досконалої краси, як це зробили греки — переселенці їх класичного будівництва.

Є в Тессалоніках також багато менших старовинних церков, серед них найзавітніші: св. Катерини й 12 Апостолів. Зверху

вони кращі, як внутрі, де за багато, і так скупого простору займають грубезні мури й стовпи, які підпирають головну купулу. Згори придушують глядача багаті павуки й давить сумірка, бо середньовічні вузькі вікна впускають до середини не багато світла. Тому то й годі розглянути як слід інтересні мальовила, що позатирались і вилушилися. Там іконостаси — справжні мистецькі перлини, суцільно різьблені й щедро позолочені.

Знадвору мури тих церков багато розмальовані в геометричні зори. Над поясом цегли йде пояс чорного каменя, над ним яркою смугою сірий камінь, а далі знову цегла і т. д. Такі різнокопирові пояси обрамовують також вікна й двері та надають усій будові багато чару.

Найстаршою з усіх церков є церква св. Юрія. Ця округла будівля спершу служила для іншої цілі, і аж біля 300 року по Хр. перемінено її на церкву. Мури в ній грубі на яких 5 метрів, тому й не послабили їх

**Старовинна
церква св. Юрія
в Тессалоніках
з добудованим
мінаретом**

Оборонна "Біла вежа" є одною з найбільш характеристичних будівель Тессалонік

довгі століття. Біля 1600 року перемінили її турки на мечет, позамуровувавши фрески й мозаїки та поставивши побіч стрункий мінарет. В 1912 році, коли Тессалоніки вернулись назад до Греції, перемінено цю церкву в мечет-музей.

Поскладано там всякі вартісні предмети без ладу і написів попід стіни. Місця посередині не використано. Чимало музейних предметів валяються по подвір'ї та нищаться.

Подібно виглядає й археологічний музей. Його також приміщено в старій церкві чи юшеї. В одній єдиній кімнаті не могло зміститися багато предметів. Все інше валяється по подвір'ї і вздовж стін.

На схилі довгого горба примістилася горішня частина мі-

ста. Там мало мистецьких пам'яток, зате чарівний вид на все місто і пристань, що майже завжди купаються в сонці.

Погорілі діляниці з часів першої світової війни вже давно відбудовано. Також не побачите вже слідів від артилерійських стрілен другої світової війни. Відновлене місто тепер краще, як було раніше. Чимало там високих 8 і 10-поверхових будівель. Вікон і балконів багато більше як в північних містах. Також чимало городів та парків. Літня жара спонукує користати обильно з повітря і простору. Довга набережня вулиця вечорами переповнена людьми, які шукать прохолоди. При ній примістилась також більшість консулятів чужих держав.

БРАТ З СЕРЦЕМ АНГЕЛА

Доми, де монахи живуть разом, називаються монастирами. Монахи називаються також "братами", бо одні одних і всіх людей світу вони уважають братами.

У Флоренції, Місті Квітів, був монастир св. Марка, — апостола, що написав друге св. євангеліє. І в тому то монастирі св. Марка жив монах, якого називано "брат з серцем ангела", такий він був святий і добро-сердечний. В італійській мові це звучало "Фра Анджеліко". Може вам видатись дивним, що монах став великим мистцем, але Фра Анджеліко був просто ієнієм рисунку і малярства та малював біблійні сюжети на мурах кімнат свого монастиря.

Кімнати, де живуть монахи, звуться келіями. Були це маленькі приміщення, прості й голі. Нараховувано їх там 40 і великий маляр провів більшу половину свого життя, прикрашуючи їх мальовилами, щоб монахи мали завжди перед очима біблійні сцени. Очевидно, що малюнки були роблені у фреску. Фра Анджеліко малював також живописи клейовою фарбою, на дошці. (Як це ми вже сказали раніше, це було розпускання фарби в яйці чи клею).

Фра Анджеліко жив приблизно в сто років після Джіотто, але його стиль дуже нагадував

Джіотта. Кажуть, що завжди, заки починав малювати, він довго і гаряче молився. Опісля брався до роботи. Не міняв ніколи жодного мазка фарбою, бо вірив, що це св. Дух водить його рукою, отже не потрібна жодна поправка. Очевидно, що будучи дуже побожним, він малював самі тільки релігійні сюжети: святих, ангелів, біблійні сцени. За свою працю не одержував ніякої винагороди.

Був один релігійний сюжет, який залюбки малювали малярі того часу. Це було Благовіщення. Ви пам'ятаєте: в св. Письмі сказано, що ангел явився Пречистій і звівив їй, що народить сина, який буде Богом і Христом. Фра Анджеліко намалював також Благовіщення, — вам напевно сподобається цей образ, якого репродукцію тут поміщуємо. Пречиста, — як бачимо, сидить на стільчику, руки схрещені на грудях. Ангел сходить з неба, склонюється перед Марією і звеіає їй, що матиме Божого Сина.

Монахи з монастиря св. Марка могли розмовляти зі собою тільки в спеціальні години роз'яги. Поза цим їх обов'язувала мовчанка весь день. Ви ж уваляєте собі, як це важко мовчати, хоча б тільки один день, коли маєте до кого говорити! Ця регула зобов'язувала монахів концентрувати свої думки на Бозі

"Благовіщення" — архитвір Фра Анджелико

і релігії та не витрачувати час на пусті балачки. Над брамою монастиря св. Марка намалював отже Фра Анджелико св. Петра з пальцем, приложеним до уст, щоб пригадувати монахам обов'язок мовчання.

Монастир св. Марка перемінено тепер в музей творів Фра Анджелико. Там переховується більшість його образів і фрески на стінах. Один з тих образів зображує Діву Марію з Дитят-

ком Ісус. Називають його Діва Марія Моя Пані, що в італійській мові звучить "Мадонна".

Впродовж сторіч намальовано тисячі "Мадон". Кожний великий маляр намалював бодай одну Мадонну у своєму житті, а часто й більше. Кожна церква має один або більше таких образів. І кожна родина має на стіні образ Пречистої, коли не оригінальний малюнок, то бодай репродукцію. (мг)

ПЛАСТОВА ПЕРШОДНІВКА

Після переселення нової української еміграції до заморських країн, на переломі 1950 рр., по-стали тут крайові пластові організації. Для координації їхньої праці покликано Конференцію Українських Пластових Організацій, якої другий збір саме відбувся в днях 30 травня до 1 червня в Ніягара Фалс (про нього докладніше повідомляємо в рубриці "Сучасне"), що послужив кооперативі "Плаї" у Торонті нагодою випустити спеціальну коверту із символічним рисунком роботи пл. сеньйорки Ліди Палій. Зображує він пластуна-виховника, який показує малому юнакові шлях

пластування "до великої мети", освітлений сонцем пластового закону, пластової присяги і пластового гімну. Тому що появу марки заповіли три американські філателістичні журнали (з них два найпопулярніші), до "Плаю" безупинну напливають замовлення чужих філателістів.

В самому першому дні нарад пластового збору пошта КУПО вислала до різних держав світу 985 коверт. Побіч рисунка наліплювано марку Пластової Ювілейної Зустрічі 1957 р., перепечатану печаткою-мініатюрою рисунка коверти. Цею ефективною печаткою печатано також всі видання II КУПО.

Учасники збору користувались також для пересилки своїх привітів звичайними листовими ковертами з перепечатаною маркою Ювілейної Зустрічі, або й самою тільки ковертою з печаткою КУПО в долішньому розі коверти. Продавано також на листовий папір листки з печаткою в п'ятьох різних кольорах, а теж наліпкові бльоки — марка Зустрічі наклеєна на листку і перепечатана.

С. Гела

КРИЛОСЬКА МАРКА

З нагоди 20-річчя з часу успішного завершення археологічних розкопок митрополичої катедри в Крилосі, що його відзначено в сьогоднішньому випуску нашого журналу статєю проф. Ярослава Пастернака, який ці археологічні досліді переводив, хочемо пригадати філателістам випуск спеціальної добродійної марки-наліпки, що нею відмічено в 1938 році цю знаменну подію.

Випустило її Т-во Прихильників Культурно-Історичного Музею при НТШ у Львові накладом 10.000 прим. Проект марки

виконав арт. Р. Чорний. Її розмір 24x25 мм. Представляє докладний схематичний план основ фундаменту катедри в скалі 1:15.000. Посередині марки є напис "Кринос" і дата 1157 — рік висвячення першого галицького єпископа. Ще нижче є дата

1937 — рік відкриття фундаментів катедри і початку розкопок. Під тими датами є два хрестики. Горішній вказує на місце, де під час розкопок знайдено гріб невідомої молододі жінки, а долішній — місце, де відкопано кам'яний саркофаг-домовину з тлінними останками фундатора катедри князя Ярослава Осмомисла.

Лінії основ фундаментів, каплиця (прямокутник з правого боку) виконані золотою фарбою на жовтому тлі. Криносські марки-наліпки продавались від другої половини липня 1938 тільки в Криносі по ціні 5 грошів. Дохід був призначений на археологічні досліді т. зв. "Золотого Току", де стояв княжий терем-палац.

Ст. Г.

ПІДВОДНЕ ПОЛЮВАННЯ

Підводний світ! Ще зовсім недавно він був доступний лише професіональним водолазам, що спускалися на дно у важких скафандрах. Але навіть їх, людей, які виконували під водою важку і часом небезпечну роботу, дивувала краса підводного світу. Тому легко зрозуміти захоплення відомого англійського письменника Джеймса Олдріджа, який сказав: "Той, хто не бував серед підводних скель і в печерах на морському дні, де рослинність на каменях робить їх яскравими і фантастичними видіннями з інкрустаціями з брильянтів, той посправжньому не жив."

Коли людина опиняється під водою, тіло її стає невагомим, вона відчуває незвичайну приємну легкість. Правда, на ве-

ликих глибинах, куди не доходять проміння сонця, — похмуро і холодно: там людина відчуває себе скуто, бо холод і великий тиск води утруднюють дихання. Але в морі на глибині 15-20 метрів проміння сонця переливаються в товщі води і сотнями "зайчаток" стрибають по дну, Краса справді казкова!

Проте головне — це живі мешканці підводного світу. Під водою ви бачите все у збільшеному вигляді, і рух навіть найменших рибок спостерігати дуже легко.

Риби дуже цікаві. Якщо не лякати їх, вони довго кружлятимуть навколо вас. Деякі з них підпливають близько, а інші тримаються від вас на безпечній відстані. Надзвичайно

гарно мчать зграйки сарчанів. Вони, як срібні голки, прорізають товщу води і несподівано спалахують сліпучими блискітками.

Біля виступів скель часто можна побачити маленьких чорних або яскравосиніх рибок з хвостами ластівок. Це так звані "монахи". До речі, ці "монахи" дуже веселі, вони завжди пустають у проміннях сонця.

А коли мимо проноситься косяк ставриди, то відчувається навіть вібрація води і чути шум. Швидкохідність цих риб просто дивна. Цікаво спостерігати, як на мілині пасеться кефаль. Срібно-сині стрункі риби щипають водорості і розпушують мул, шукаючи їжі.

Неправильно в нас говорять "холодний, як риба". Той, кому пощастить побачити ігри кефалі, буде вражений їх стрімкістю і темпераментом.

Медузи, яких ми звикли бачити на поверхні плоскими і нерухожими, під водою виявляються гнучкими, прозорими і об'ємними. Вони нагадують розкритий парашут. Але ці красуні при зустрічі можуть обпекти нас, як кропива.

Підводний світ доступний кожному. Досить "озброїтись" легким водолазним апаратом — аквалангом, підводною маскою, гумовими ластами та іншим нескладним спорядженням і, будь ласка, мандруйте під водою, робіть фотознімки або полюйте за допомогою піки чи спеціальної рушниці.

Підводна трушниця — найбільш складна частина вашого "озброєння". Стріляє вона тонким і довгим гарпуном. Особливо поширені рушниці-само-

стріли з гумою, але є також пружинні рушниці і такі, що викидають гарпун силою стиснутого повітря. Все ж перший вид зброї користується серед підводних мисливців особливою популярністю.

Мисливець повинен мати також плаваючий (ручка з пробки) ніж, плексиглясові піхви для нього, сітку для здобичі тощо.

Підводне полювання цілком безпечно для здорової людини, якщо вона додержується відповідних правил. Головне з них — це обережне поводження з рушницею, бо сила удару гарпуна становить приблизно 35 кг.

Не слід полювати наодинці. Місце полювання треба вивчити заздалегідь. Особливо обережно слід поводитись поблизу скель і печер. Не можна полювати поблизу рибальських сіток. Ні в якому разі не порушуйте режим плавання і пірнання, точно розраховуйте свої сили. Надмірно довге перебування під водою може привести до неприємних наслідків. Готуючись до пірнання на велику глибину, обов'язково навчіться "продувати вуха", щоб вирівняти в середньому вусі тиск повітря. Пам'ятайте, що плавні рухи зберігають кисень в організмі, і плавець завдяки цьому може довше знаходитись під водою. Якщо вода опинилась у масці, її можна виштовхнути звідти сильним видихом через ніс.

Успіх підводного полювання багато в чому залежить від знання спортсменом району узбережжя. Але треба вивчити і "характери" риб, бо звички їх не схожі. Найбільш вразли-

вим місцем у вашої живої мішені є голова і середня частина тулуба. Найзручніше бити в ціль збоку. Стріляючи в рибу, яка швидко пливе, треба цілитися поперед неї. Якщо ви влучили у великий екземпляр, не спішіть підтягнути здобич за гарпун-лінь: вона може зірватись. Краще швидко наздогнати рибу і вхопити її за зябра або пробити місце і добити її ножем. Ним же користуються, щоб звільнити гарпун.

Вислідивши рибу, мисливець може підкрастися до неї, маскуючись за водоростями, скелями, каменями, а може і раптово пірнути, щоб якнайшвидше зробити постріл.

Сріблясту кефаль треба очікувати, майже не рухаючись, підпливаючи до неї поступово, повільно, привчаючи рибу до свого сусідства. Великі, широкі горбилі, що плавають біля підводних печер, завмирають, коли над ними з'являється мисливець. Користуючись цим, треба сміливо і одразу пірнати в глибину і стріляти.

Ската краще за все брати двох. Гарпун погано тримаєть-

ся в його м'якому тілі і крім того лише голова і середня частина спини є його убійним місцем. Тому допоміжний постріл вашого товариша тут завжди буде доречним. Хапати ската руками не можна.

Краба раджу ловити обережно, але швидко, бо сила його клешень інколи дуже велика. Тому варто накривати його руками з спини, стискаючи одразу всі ноги-щупальці.

Можна було б розповісти про поведінку мешканців підводного світу ще дуже багато. Проте всього не перекажеш. Ви й самі на практиці багато чого навчитесь.

Коротку розповідь про підводне полювання хочеться закінчити запевненням, що цей новий вид спорту робить спортсмена сміливим і мужнім, розвиває в ньому рішучість і реакцію, привчає відмінно плавати і пірнати. А головне — підводне плавання чудово зміцнює здоров'я.

Раджу і вам ознайомитись з чарівними принадами підводного світу.

О. Ж.

ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ ЧЕРЕЗ "МИ І СВІТ"

За нашим посередництвом можна вислати дуже дешево і швидко через одну з українських фірм в Англії посилку Вашим Рідним в Україні.

Особливо поручаємо посилки англійських купонів на убрання, плащі, суконки з найкращої вовни.

На бажання вишлемо Вам докладніші інформації і цінники.

Пишіть у цій справі до Редакції "Ми і Світ"!

УКРАЇНА

Міжнародний з'їзд українців. — Незабаром має відбутися в Москві міжнародний з'їзд славистів. Там виступлять також прелегенти з України: М. Рильський говоритиме про особливості перекладів художніх творів, Л. Булаховський про болгарську мову як джерело реконструкції стародавньої слов'янської акцентологічної системи, О. І. Біленький про значення української літератури для розвитку культур слов'янських народів, Д. Чалий про розвиток реалізму в українській літературі та Г. Верес про польсько-українські літературні зв'язки. До з'їзду готуються в Україні видання "Слов'янське мовознавство", "Польсько-український словник", "Українські історичні народні пісні" (дожовтневого періоду), "Українські народні думи" та матеріали про взаємовплив слов'янських літератур. — Після міжнародного з'їзду закордонних славистів прийматиме в себе Україна і проведе з'їзд, спеціально присвячений українській філології, можливо навіть з ширшим охопленням тем мовознавства, історії літератури і фольклору, історії й археології. У Києві гостям будуть показані багатства державної публічної бібліотеки й найцінніші рукописні фонди. Сподіваються приїзду до Києва таких відомих закордонних славистів: польського академіка Тадеуша

Лер-Словинського, чеського академіка Богуслава Гавранека, сербського — Олександра Беліча, болгарського — Володимира Георгієва, угорського академіка Кнежа, румунського Петровича, французького професора Андре Мазона, західнонімецького академіка Макса Фасмера та інших.

Виставка українських художниць. — У виставочній залі Спілки художників відбулася виставка, присвячена Міжнародному жіночому дню. На виставці була представлена творчість українських художниць: Л. Гордієнко, Г. Петрашевич, Т. Яблонської, О. Крилової та інших, — живопис, графіка, скульптура, розписи на тканинах і посуді, майоліка, вироби майстрів дитячої іграшки.

Закордонні солісти. — У Київському театрі опери та балету ім. Т. Шевченка в опері Пуччіні "Богема" партію Рудольфа з великим успіхом виконав соліст бухарестської опери Джордже Корбені. Партію Віолетти в опері Верді "Травіята" співала провідна артистка Варшавської опери Аліна Болеховська.

Пам'ятник Маковесві в Яворові. — У сквері яворівської середньої школи покладено пам'ятник визначному українському письменникові Осипові Маковесві. Це бюст, створений мистцем Д. Кривавичем і виготовлений на львівській скульптурній фабриці.

Очевидець про сучасний Київ. — Польський комуністичний

часопис "Глос Щецінські" помістив нотатки Юрія Пахльовського з подорожі до Києва, в яких польський журналіст подає цікаві дані про теперішній вигляд столиці України.

"Чар Києва, — пише Ю. Пахльовський, — замикається не в його електричній і радше нецікавій архітектурі з кінця XIX віку та половини XX, а міститься насамперед в його прекрасному розташуванні. Чудова панорама Дніпра, що розливається рукавами і гине в блакитній далі. Наддніпрянські узгір'я, якими місто сходиться над берег ріки, зелень, сонячний клімат і люди — рішення про його красу. Рим збудовано на сімох пагорбках, Київ може на двадцятьох. Від головних артерій міста задумані вулички і бульвари біжать собі зі стрімкого узбіччя, або спинаються вгору. Великоміський Хрещатик і вежі Софійського Манастиря, пам'ятник Б. Хмельницького, тисячорічна Печерська Лавра зі своїми підземеллями, змушфікованими ченцями і святими, Володимирська Гірка і Труханів Острів, Золота Брама і червоний будинок університету — це атмосфера того міста...

"Київ протягом останніх двох років змінився і то так дуже, що вражає своїми змінами. Зовнішньо став він більше українським. Появилось багато написів, вивісок, реклам українською мовою... Мій колега росіянин, який недавно приїхав з Москви, йдучи вулицями Києва і силлябізуючи написи, нервується голосно, — на Бога, скажи мені, що означає таке чудернацьке слово — "шкарпетки"; делікатно пояснюю йому,

що значить докладно те саме, що по-російськи "носки"...

"Всі фільми в кінах і їх заголовки, заповідаються українською мовою. В кінах ідуть вони російською версією. Багато початкових і середніх шкіл в Києві змінило мову навчання на українську. Не знаю, як далеко і глибоко сягає в життя це воскрешування певних форм і народніх традицій в республіках. Про це не міг я довідатися, але те, що я бачив, є висловом нової політики советського уряду щодо союзних республік і автономних областей. Називається то ще інакше — поширення прав і компетенцій тих же республік і областей.

"Виразних змін зазнала економічна ситуація. Крамниці і магазини є багато забезпечені підставовими харчовими продуктами. В ідальнях і ресторанах подають безплатно хліб в довільній кількості — річ цілком нова і непрактована після війни в СССР. Появилось багато барів та крамниць з самообслугою. Останньо впроваджені новини — це бари-автомати і крамниці-автомати..."

Чому не український посол? — Київське радіо подало таку вістку: "Надзвичайний і уповажений посол СССР у ЧСР Гришин і перший заступник закордонних справ ЧСР д-р Грегор обмінялися вчора у Празі ратифікаційними грамотами угоди між СССР і ЧСР про остаточне врегулювання майнових і фінансових питань, зв'язаних з воз'єднанням Закарпатської України з Українською РСР".

А де ж українські "посли" і "міністри" суверенної і незалежної УРСР? Чому в україн-

ських справах виступає московський посол?

Ціни на сільсько-госп. продукти. — В одному з приватних листів, одержаних з початком цього року, подано такі ціни сільсько-госп. продуктів у Зах. Україні: 100 кг. пшениці чи жита — 200 рублів, 100 кг. ячменю — 160 рублів, 100 кг. картоплі — 50 рублів, 1 кг м'яса — 14 рублів, 1 кг. сала — 26 рублів. Це все базарні, а не офіційні ціни. За трудовень платить держава по 2 рублі і 2 кг. пшениці.

СССР

Після слутників ріпка! — Московська радіовисильня повідомила, що советським вченим пощастило виростити моркву довгу на один метр і капусту з проміром 4.50 метрів. Це завдяки спеціальному погноєві, що його винайшов проф. Шем'якін. Мовляв, досить того чуда-погною 5 грамів на гектар, щоб повиросли такі дива.

"Теорія й інформація" — це назва нового міжнародного комуністичного місячника, що в липні починає виходити в Празі на 12 мовах. Буде він друкуватися у видавництві часопису "Руде право".

90.000 інженерів. — В 1958 році одержать дипломи в СССР 90.000 інженерів, тобто в 20 разів більше як у Франції (при населенню більшому всього в п'ять разів).

"Сталін не розумівся на музиці". — Це стверджено в офіційній заяві Центрального Комітету ком. партії з 28 травня ц. р. Там сказано, що погубний

вплив на музичні погляди Сталіна мали Молотов, Маленков і Берія. Поміж низкою неправильно оцінених Сталіном музичних творів вираховано й оперу "Богдан Хмельницький" К. Данкевича.

Жидівська союзна республіка? — В розмові з групою закордонних відвідувачів Хрущов заявив, що коли жиди захотіли б оснувати жидівську республіку в рамках СССР, ніхто цьому не противився б і єврейська мова могла б бути вільно вживана в даному районі.

Третій супутник. — Советська преса подає такі дані про третій супутник, випущений 15 травня: Найбільша висота орбіти над поверхнею Землі — 1880 км., час обертання супутника навколо Землі — 106 хвилин. Супутник був відокремлений від ракети-носія, яка рухається по близькій орбіті. Супутник має конусоподібну форму з діаметром основи 1.73 метра і висотою 3.57 метра, вага супутника — 1327 кг., в тому числі вага апаратури для проведення наукових дослідів — 968 кг. Апаратура дає можливість провадити дослідження тиску і складу атмосфери, концентрації позитивних іонів, величини електричного заряду супутника і напруженості електричного поля Землі, напруженості магнітного поля Землі, інтенсивності випромінювання Сонця, складу і варіацій космічного випромінювання, розподілу фотонів і важких ядер в космічному промінні, мікрометеорів, температури внутрі і на поверхні супутника.

ЕМІГРАЦІЯ

Конгрес Українців Католиків Канади. — В днях 28-30 червня відбувся в Торонті Конгрес всіх організацій Католицької Акції Канади, сполучений із святкуванням 10-річчя Торонтоńskiej єпархії. У Конгресі взяли участь українські католицькі Рладики та делегати з усієї Канади. В кімнатах "Кінг Едвард" готелю, де проходили наради, відбулася також виставка української кат. преси, книжки і мистецтва.

Нові українські Єпископи. — Апост. Столиця іменувала двох нових українських католицьких єпископів: для Австралії — євзарха Преосв. о. д-ра Івана Прашка, а для Бразилії — Преосв. о. Йосифа Мартинця ЧСВВ, що буде єпископом помічником бразилійського рим. кат. Архиспископа Ріо де Жанейро. Після цих номінацій є вже поза українськими землями 12 українських католицьких єпископів (в цьому числі один Митрополит і двох Архiepіскопів). Є поголоски, що в близькому часі мають бути проголошені ще нові номінації.

Українські пластуни відбули свій другий великий збір. — В днях 30 травня до 1 червня ц. р. відбулися у Водопадах Ніягари, Онт., Канада, Другі Збори Конференції Українських Пластових Організацій, що об'єднує всі пластові організації у вільному світі. У Зборах взяло участь 99 уповноважених представників пластових з'єднань із ЗДА, Канади, Аргентини, Англії, Німеччини й Австралії. До почесної президії зборів обрали Начального Пласту-

на проф. Северина Левицького, Основника Пласту д-р Олександра Тисовського та пл. сен. кер. Дарію Навроцьку. Зборами провела президія під проводом пл. сен. керівництва ред. Богдана Кравців. Присутні заслухали короткі звідомлення уступаючих виконних органів Конференції, слова Сірого Лева, звіту провірної комісії та трьох доповідей про основні питання пластової організації, що їх виголосили пл. сен. кер: Ц. Паліїв, М. Плав'юк і Я. Рак. Опісля наради відбувалися на поодиноких комісіях. Начальний пластун Сірий Лев проголосив листу пластунів відзначених Золотим і Срібним Хрестом св. Юрія, а також листу нових сеньйорів керівництва. До нових виконних органів Конференції Українських Пластових Організацій увійшли: Головна Пластова Рада — інж. Я. Гладкий як голова, інж. М. Пежанський як заступник, Г. Коренець як секретар та д-р Б. Салабан й інж. Р. Голод як члени. Крім цього до ГПРаді входять як її члени кожнотчасні голови Крайових Пластових Рад якими зараз є: Вол. Масюк (ЗДА), О. Тарнавський (Канада), д-р Б. Галайчук (Аргентина), М. Маренін (Австралія), д-р А. Герасимович (Англія) і Гр. Комаринський (Німеччина). Головна Пластова Булава вибрана у такому складі: д-р Осип Бойчук — голова, Цюпа Паліїв — заступник голови, М. Бажанський — секретар, ред. Богдан Кравців — головний булавний пластунів, ред. Ольга Кузьмович — головна булавна пластунок, М. Плав'юк — головний булавний УПСеньйорату.

У виховних уладах є під теперішню пору 4.321 пластуни, а в пластовому сен'єораті 775, — разом пластова організація нараховує зараз 5.076 членів.

УІ Конгрес СУМ у Торонті. — В днях 26-29 червня ц. р. відбувся світовий конгрес СУМ з участю делегатів з Європи та із заморських країн українського поселення, що на ньому обговорено організаційні справи, змінено статут, схвалено бюджет і обрано нові керівні органи, очолені Ом. Ковалем.

Українка відзначена в Індії. — Вже восьмий рік, в столиці Індії, Нью Делі, організується річ-річно "Міжнародний Дитячий Конкурс" під назвою "Дитяче Мистецтво". В 1956 році взяло в цьому конкурсі участь 40.000 дітей в віці від 5 до 16 років життя з 62-х різних країн світу. Дві спеціальні комісії: одна мистецька, а друга компонування (оповідань), оцінювали праці дітей і наділювали премії та нагороди. В конкурсі взяла участь також молоденька українка Віра Бачинська, донечка мітрофорного протоєрея Івана Бачинського, настоятеля УАП-Церкви в Бельгії. Мистецька комісія оцінила її малюнок, наділила премією і надіслала в нагороду: касетку зі слоневої кости, індійську мережку та ілюстровану книжку всіх нагороджених праць.

Українці в королеві Голландії. — В травні ц. р. голландська королева Юліана прийняла на авдієнції делегацію від українських організацій з Голландії і Бельгії, що зложила їй подяку за прихильне ставлення до української еміграції та української справи. Королеві вру-

чено на пам'ятку українські вишивки та книжки про Україну в західноєвропейських мовах. Голландський візантійський хор під дир. д-ра М. Антоновича проспівав кілька українських пісень.

ЗДА

Кількість кораблів. — Американська торговельна фльота нараховує тепер 952 кораблі помістності понад 1000 тонн. З цього числа тільки 36 належать державі, а всі інші є власністю приватних компаній. — Держава посідає 2120 кораблів (в більшості воєнних).

Повітряні коридори. — Департамент американського цивільного літунства усталив з 15 червня над територією ЗДА три трансконтинентальні повітряні коридори, якими пливе весь повітряний рух. Літаки мусять повинуватися директивам із землі та летіти на вказаній їм висоті між 17.000 і 22.000 стіп. Коридори широкі на 40 миль.

Зменшення числа одружень. — Статистика виявляє, що впродовж останніх місяців число подруж в ЗДА зменшилось на 5%, порівнюючи з попереднім роком. Цьому винно погіршення економічної ситуації. Одночасно зменшилось також число розводів.

Поїздки по СССР. — Американський уряд старається про те, щоб СССР зменшив обмеження для американських туристів. В ноті з 22 травня Америка запропонувала відкрити з свого боку для советських туристів 13 різних територій, 25 великих міст і три групи доріг, — якщо тільки зробить те саме Сов. Союз.

Найбільша авіоматка світу. — В Америці спущено на воду наймогутніший досі военний корабель світу, — авіоматку, довгу на 300 метрів, що поміщує на собі 100 реакційних літаків, в тому числі й біреактори Скай Ворріор, що можуть везти атомову бомбу.

Допомога закордонів. — За час від 1 липня 1945 до 31 грудня 1957 ЗДА дали іншим державам і міжнародним організаціям у формі позики чи дарунку 62.144 мільйони доларів, — з цього у формі товарів 50.948 міль. і у формі грошей 11.196 міль. Найбільше дістала Англія (7000 міль.), далі йде Франція (5,500) і Зах. Німеччина (4000).

Миття посуду і світові проблеми. — Американський антрополог, міс Маргарет Мід, виступаючи з докладом у Парижі, сказала: "Американець є надто зайнятий миттям посуду і догляданням дітей в хаті, щоб мати час турбуватися світовими проблемами. Жодна інша цивілізація не веліла чоловікам так піклуватися дітьми, як це робить американська." На думку міс Мід, — в цьому криється й причина, чому Америка залишилася позаду в міжпланетних дослідках.

КАНАДА

Зріст числа народжень. — Після данців, канадійці одружуються в наймолодшому віці. Пересічний вік одруження в Канаді для дівчат є 21,7 років. Очевидно що в статистику не включені дівчата Сходу й Африки, де одружують майже дітей. Число народжених у Канаді найбільше. Щойно за нею

йдуть ЗДА, Нова Зеландія, Італія і т. д.

Менше води в озерах. — Озера Онтаріо, Ірі та всі Великі озера мають в цьому році позем води на одну стопу нижчий звичайного. Це спричинить сотні тисяч шкоди транспортним компаніям, бо кораблі прийде менше навантажувати, щоб не осіли в мілкіших місцях на дні.

БРАЗИЛІЯ

Фестиваль американської книжки. — В днях 21 червня до 5 липня відбувається в Ріо де Жанейро велика міжнародна виставка книжок, журналів, карт і т. д. — виданих від 1900 року, що стосуються загальної теми "Америка". З усіх бібліотек світу спроваджено видання, щоб вчинити виставку якнайбагатшою.

АРГЕНТИНА

Льояльний похід пероністів. — 9 червня відбувся в Лянус — передмісті Буенос Айресу, мовчазний похід пероністів, що віддали цим пошану військовим старшинам, які тому два роки були розстріляні після невдалої спроби повернути владу Перонові. У поході взяло участь 40.000 людей. Відчитано звернення Перона, в якому він взяв своїх однодумців співпрацювати з урядом Фрондизи в ділі перебудови батьківщини. "Якщо уряд покине національну лінію і перестане обороняти інтереси народу, — сказав Перон, — ми перейдемо тоді в опозицію".

ФРАНЦІЯ

Де Голь при владі. — Під кінець травня здавалося, що ніщо

вже не захоронить Францію перед громадянською війною. Збунтовані фронтові частини домагалися повороту до влади де Голья, натомість комуністи й соціалісти демонстрували проти нього. Переміг патріотизм і здоровий політичний розум, Де Голь перейняв владу не насиллям, а в наслідку спокійного голосування Національної Ассамблеї. В склад його уряду увійшли представники більшості політичних угруповань, до соціалістів і радикал-соціалістів включно. Це справжній уряд національної єдності.

Повстанський рух в Альжирі. — Під час відвідин Альжиру, ген. де Голь обіцяв, що переорганізує Альжир, усім дасть добробут та що не буде вже більше громадян першої і другої класи. Все таки, по його від'їзді повстанський рух наново віджив. Фронт Національного Освободження — організація, що керує вільною боротьбою, вирішила продовжувати боротьбу аж поки не здобуде свободи батьківщині. Боротьба триває вже 44 місяці. За цей час впало в Альжирі біля 20.000 повстанців і стільки ж французів. Франція мусіла післати в Альжир більше половини своєї армії. — На кругло 10 мільйонів мешканців є в Альжирі біля 9 міль. мусулман. Повстанці користуються зброєю з часів другої світової війни, яку одержали головню з Лівії, дістають також модернішу зброю з Єгипту та комуністичних держав. Частинно посередничать у збройних доставках також Туніс і Мароко. Частина зброї походить з англо-американських достав для Тунісу.

Провідником повстання є Фергат Абасб, колишній аптекар, нащадок багатого роду, одружений з французенкою, йому 54 років. Більшу частину свого життя Абасб перебував на еміграції в Женеві. Іншими провідниками є д-р Агмед Франсіз, Аббан Рамдан (молода людина, родом з гір Кабілії), Амран і Бен Хедда (також фармацевт).

БЕЛЬГІЯ

Перемогли соц. християни. — У виборах з 1 червня ц. р. соціально - християнська партія здобула 106 посольських мандатів (на всіх 212), соціалісти 84 манд., ліберали 19, комуністи 2, нар. унія 1. — В сенаті мають соц.-християни абсолютну більшість.

ДАНІЯ

Чому розведені жінки мають міняти прізвище? — Данська посолка Ганна Будтц виступила в парламенті з пропозицією, щоб розведеним жінкам залишити право користуватись прізвищем їх попередніх чоловіків та дітей. Свій внесок вона коментувала головню тим, що багато жінок мають вже вироблене ім'я в торгівлі чи суспільному житті і чимало втрачають, повернувшись до свого дівочого прізвища.

ІТАЛІЯ

Наслідок виборів. — У виборах, що відбулися під кінець травня, найбільше мандатів здобула християнсько-демократична партія (273 посольські місця), на яку віддано 12,508.674 голоси. Другою групою в парламенті є комуністи з 140 мандатами

(6,700.818 гол.), третьою — ліві соціалісти П'єтра Ненні, що мають 84 мандати. — В сенаті христ. демократи здобули 122 місця (на всіх 146), комуністи 60, а ліві соціалісти 35. — Найбільших втрат у виборах зазнали монархісти і неофашисти.

Толіатті втратить мандат? — Італійське Національне Об'єднання виступило з домаганням, щоб відібрати посольські мандати ген. секретареві італійської комуністичної партії Пальміро Толіатті і членові партійної екзекутиви Едвардові д'Онофріо, які мають советське громадянство і під час війни служили в советській армії. Вони втратили цим самим італійську національність і вибір їх послами недійсний. Італійський цивільний кодекс говорить, що не можна набуті італійської державної приналежності, не зрікшись раніше чужої.

Гондольєри задоволені. — У Венеції успішно закінчилася боротьба гондольєрів проти паровозів. Паровози становили не тільки конкуренцію, але й небезпеку для легких човнів-гондоль. Спів вирішив врешті голова міста, визначивши постійні лінії для паровозів та обмеживши швидкість їхньої їзди до 10 кілометрів на годину.

НІМЕЧЧИНА

Тільки третя світова війна... — В Штутгарті вийшла друком книжка відомого німецького публіциста Фердінанда Барніка під заг. "Шанси Німеччини". Автор заявляє в ній, що тільки третя світова війна може поладнати проблему об'єднання Німеччини. — Як повідомляє "Дер Шпігель", міністер оборони

Штраус написав Барнікові листа, в якому признається, що прочитав його твір з найбільшим заінтересованням, хоч і не погоджується з усіма висновками.

"Лекс Сорая". — В Німеччині підготовляється проголошення закону, який заборонятиме ображувати голови інших держав. Популярно називають його "Лекс Сорая", бо ідея цього закону виникла під час розводу іранського шаха, коли то німецька преса опублікувала низку непристойних статей.

Жертви без бою. — За короткий час свого існування західно-німецька армія вже має 64 вбитих і понад 450 поранених вояків. Все це жертви випадків.

"Гості мої, гості..." — Советський уряд офіційно запросив у відвідини до Москви західно-німецького міністра держ. економії Людвіга Ергарда. Він поїде з візитою восени ц. р. Недавно побували в гостині також представники заводів Круппа, які підписали не поганий торговельний договір. — Словом, починається ідилля, яка нагадує милі зустрічі Ріббентропа з Молотовом на початку другої світової війни.

ШВАЙЦАРІЯ

Доступ до моря. — Незабаром Швайцарія — ця наскрізь сухопутна країна, матиме доступ до моря. З озера Ляго Маджоре на швайцарсько-італійському кордоні мають провести 40-милевий канал до Медіоляну, який там сполучиться з другим каналом, що весть до Кремени і річки По, якою можна доплести до Венецького заливу. Розбудова цього водного шляху

коштуватиме 35.000.000 доларів, але дасть змогу причалювати до швейцарських берегів невеличким кораблям, поємности 1000 тонн.

ПОЛЬЩА

Землевласництво. — У відрізненні від інших комуністичних держав, в Польщі 87% управної землі належить ще селянам, що посідають господарства від одного до 20 га. площі. Більші земельні посілості є власністю держави. Деяку частину з них в останньому часі розпарцельовано поміж населення. Контингент пшениці для держави зменшено на 50%, а примусову здачу молока скасовано. Привернено сільсько-господарські організації та молочарські кооперативи.

Вичерпуються запаси соли. — Дві найстарші копальні соли у Величці і Бокні за 4-5 років вичерпаються зовсім. Величка посідає ще запас біля 30 мільйонів тонн соли, але ця сіль знаходиться в так званім охороннім філярі, що його не можна порушити, бо запалобся місто.

Цілу ніч в черзі за куском м'яса. — Варшавська газета "Трибуна людей" признає, що в деяких малих містечках південної Польщі приходить ся населенню стояти всю ніч в черзі, щоб дістати кусок м'яса. Напр., у Вадовіцах продається м'ясо тільки в четверги і суботи і то лиш між год. 10 і 11-ю. В Б'ялистоку важко дістати м'ясо, молоко та хліб. В Книшині пекарню облягають товпи народу і тільки сильнішим щастить добитися хліба. М'ясарі зовсім не потребують холодильників, бо м'ясо не має часу псуватися.

Коли ж зіпсується, то й таке з'їдять люди.

Загублене село. — Поблизу Зельоней Гурі знайдено невеличке сільце, зложене з 11 родин, яке непомічене ніким проіснувало від закінчення війни. Ніхто його не мав у ніяких списках, люди жили собі спокійно, — не служили у війську і не платили податків. Тепер прийдеться їм зажити "всіх благ" приналежности до широкої людської спільноти.

УГОРЩИНА

Розстріляно Надя і товаришів. — Угорське міністерство справеликості повідомило про те, що відбувся процес над колишнім прем'єр-міністром Надем за його участь у повстанні 1956 року. Його та ще трьох найближчих співробітників (в тому кол. міністра оборони П. Малетара) засуджено на кару смерті і присуд виконано. Цей засуд викликав велике враження в зах. світі. — Угорське повстання тривало від 28 жовтня до 4 листопада і було здушене советським військом. За той час було вбитих біля 30.000 осіб, 196.000 мадярів втекло за кордон.

Дивні глядачі. — Від деякого часу комуністичні театри в Угорщині мають незвичайну публіку. Вона байдуже глядить на п'єсу, натомість реагує на поодинокі слова, такі як "Угорщина", "нація", "свобода", — голосно їх оплескуючи. Недавно влаштовано справжню овацію після слів Мортімера в п'єсі Шіллера "Марія Стюарт": "Я є католик". Маніфестація була така очевидна, що на неї гостро зареагувала комуністична пре-

са, назвавши такі виступи "некультурністю", "хуліганством" тощо.

ЮГОСЛАВІЯ

Господарська залежність. — Загострення взаємин з ССРС матиме дошкульні наслідки для югославського господарства. Тільки 51% югославського експорту йде до країн Зах. Європи. ССРС і Зах. Німеччина були доси найбільшими відборцями югославських товарів.

ЕГИПЕТ

"Національна служба праці". — В Єгипті встановлено однорічну обов'язкову службу праці для всіх молодих людей, які не відбувають військової служби. Ці бригади молодих робітників працюватимуть при великих публічних роботах.

Замість Корану, пістолі. — Лібанський прем'єр-міністр Самі Сольг заявив, що він під час своєї візити в Нассера, в 1954 році, просив прислати до Лібану 6.000 примірників Корану. Замість Корану, Нассер надіслав пістолі, щоб ширити в країні неспокій.

КИТАЙ

Оригінальні авта. — В Китаю випущено перше авто китайської продукції. Це 6-особовий віз, помальований на червоно зі смогом на холодільниці. Передні і задні світла мають вигляд китейських лямпіонів.

ЯПОНІЯ

Японія має свою "Маргарету". — Наймолодша з чотирьох дочок цісаря Гірогіто, 19-річна

принцеса Суга, втішається такими самими симпатіями народу, як англійська княжна Маргарета. Вона вихована в демократичному дусі і ніхто не здивується, коли вибере собі за чоловіка когось "з народу". Принцеса Суга маленька, має всього тільки 5 стіп і 4 цілі висоти. Її вчить в прилюдному коледжі, визначається великою красою, розумом й елегантністю. Сама рисує моделі своїх сукнонок і фризур. Її моду наслідують мільйони молодих японських дівчат. Княжна Суга добра спортсменка: грає в теніс, їздить на дошках.

АВСТРАЛІЯ

Потрібні дівчата. — По війні Австралія одержала мільйони емігрантів і нагло помітила, що в неї число чоловіків на багато перевищує число жінок. Серед самих нових емігрантів ця надвишка чоловіків є 160.000. Кожного місяця прибуває до Австралії 10.000 нових емігрантів і самітні чоловіки нетерпеливо вичікують кожного транспорту, чи не приїде ним їхня доля.

ЗБРОЄННЯ

Ракети "Редстон" для американської армії. — До Німеччини прибула спеціальна американська частина, що обслуговуватиме ракети "Редстон". Цей рід ракет, сконструйованих заводом "Крайслер Корпорейшен", має 21 метр довжини і 1.80 м. проміру та може бути вистрілюваний на віддаль 300-400 кілометрів. Особливо догідні вони тим, що не потребують спеціальних інсталяцій, а випускається їх з вантажних авт. Раке-

ти "Редстон" можуть бути заряджені атомовими головками. Вони займуть місце ракет "Корпорал", яких засяг був тільки 105 кілометрів.

Спільна продукція трьох держав. — Франція, Італія і Зах. Німеччина починають спільну продукцію чотирьох родів ракет: 1. французьких протитанкових СС-10 і СС-11, 2. тактичних (короткого засягу) від 32-145 км., 3. протилітунських, щось на зразок американських ракет "Ніке" і "Товк", 4. тактичних кермованих — офензивних, таких як американський "Матадор".

Американські ракети "Тор" в Англії. — В ЗДА закінчено останні експерименти з ракетами "Тор". Довгі на 20 метрів, вони важать біля 75 тонн та можуть летіти на віддаль 4.000 кілометрів. Вистрелюється їх з великих металевих платформ. Чимало батарей таких ракет заінсталюють незабаром у В. Британії.

Масова продукція ракет "Юпітер". — "Крайслер Корпорейшен" почала серійну продукцію ракет "Юпітер", що мають засяг 2.400 км (1500 миль). Їх продукуватимуть у Варрен і в Редстон (Алябама).

АРХЕОЛОГІЯ

Останки передісторичних звірят. — Англійська наукова експедиція відкрила в Тантанайці (Африка) цвинтарище звірят приблизно з-перед 400.000 років. Знайдено там кістяк гігантного барана з розтяглістю рогів 14 стіп; собаку з клами, як у слона, великанських жираф, антилоп тощо. Найбільшою сенсацією знахідки є два людські зү-

би досі небаченої величини. На лежали вони якійсь ближче невідомій людській расі, яка однак вже посідала знаряддя з кременя.

НАУКА — ТЕХНІКА

Революційний модель літана. — Канадійській національній дослідній раді пред'явлено модель літана, що з вантажем 15 тонн зможе підноситись вертикально в повітря. Модель випробувано і незабаром почнуть будувати літаків цього типу.

Проект "літаючої тарілки". — "Дейлі Мейл" повідомив, що англійський уряд студіює тепер проект конструкції "літаючої тарілки", яка могла б транспортувати 1.000 пасажирів. Важила б вона стільки, що пасажирський корабель та стартувала б і причалювала б на воді. Летіла б вона не вище, як на висоті 50 стіп, з швидкістю літака.

"Реакційні піхотинці". — Американські інженери винайшли портативний реакційний мотор з допомогою якого людина може бігати з незвичайною швидкістю, скакати на велику висоту, проходити великі ріки, пнятися на недоступні досі скелі тощо. Це не є літак, тільки мотор, який нівелює ефекти гравітації і дозволяє на успішнішу працю мускулатури. Подробиці винаходу тримають в тайні. В наступній війні побачимо отже відділи "реакційної" піхоти!

Заморожені астронавти? — Проф. Бавсор, біолог з Небраски (ЗДА), зваживши, що навіть при швидкості льоту 40.000 км. на годину люди не зможуть доїхати за свого життя на далекі звізди, виступив з теорією, щоб

заморожувати астронавтів і щоб вони перебували в ракетах в стадії завішеного життя та "прокидалися" щойно в означений час. При сучасному розвитку науки це не є вже утопією.

Американські ракети на Місяць. — Командування американської авіації заповіло, що цієї осені будуть переведені три спроби досягнути ракетами Місяць. Будуть це триповерхові ракети, що їх підставу творитиме ракета Тор. Є можливість, що ракета не попаде в Місяць і тоді вона облітатиме Землю і Місяць, закреслюючи шлях у формі вісімки.

Рівноправні брати волокна. — Людина доповнила природу. Створила — синтезувала численні штучні волокна, що смислово стали поряд з бавовною, шовком, шерстю. Зараз вже налічується не один десяток цих рівноправних братів природного волокна. Тут і капрон, і нейлон, і штучна шерсть, яка навіть не мнеться, — раз відправлена, вона потім місяці не потребує прасування. Серед штучних волокон є і зовсім чародійне — лікувальне волокно хлорін. Близька, пошита з хлорину, допомагає хворим на ревматизм, радикуліт, подагру.

На зміну капрону і нейлону. — Політилен. Ця пластмаса зовсім недавно вийшла з лабораторій вчених, але вже стала однією з найпоширеніших у багатьох галузях техніки і побуту. І справді, межі застосування поліетилену на диво широкі. Плівки з нього замінюють скло при спорудженні теплиць і така теплиця коштує в 5-8 разів дешевше звичайної, вико-

ристовуються при транспортуванні верстатів та машин на далекі відстані, надійно захищаючи метал від вологи. Політилен в руках кравців перетворюється в плащі, накидки, маленькі пакетики з нього зберігають продукти краще, ніж будь-які інші матеріали. Навіть трубопроводи для зрошування ланів теж можна виготовити з поліетилену. Поліетиленове волокно прийде на зміну капрону і нейлону.

Смоли-"мисливці". — Є у великій родині пластмас дивні сполуки, так звані іонообмінні смоли, чи ще іоніти. Це справжні "мисливці". В одному випадку вони полюють за потрібними речовинами, в іншому — за шкідливими домішками. Але як і що вони ловлять? Відомо, що в розчині води, чи будь-якої іншої рідини, молекули розчинених сполук поділяються на частки, кожна з яких має електричний заряд — чи то позитивний, чи то негативний. Частки ці звуться іонами. Якщо в такий розчин ввести певну іонообмінну смолу, то вона в залежності від потреби "ловитиме" позитивні чи негативні іони. Зараз створено близько 20 видів іонообмінних смол. Вони застосовуються в цукровій промисловості, підвищуючи вихід цукру на 10-12 процентів. В недалекому майбутньому іоніти очищатимуть стоківі води підприємств, працюватимуть в атомній енергетиці і навіть лікуватимуть деякі хвороби.

В 100 разів легше води. — З пластиків можна одержати і тонкі, як павутинка, ниточки, і прозорі плівки, і тверді плити. А якщо під час виготовлен-

ня плястмаси до суміші ввести газ, — можна одержати надзвичайно легкі пористі матеріали. Такі пінопласти з успіхом застосовуються при будівництві, служать чудовим звуко-ізоляційним і теплоізоляційним матеріалом. Вони не бояться вогню, інертні до більшості хімічних сполук. Але найголовніше те, що деякі з пінопластів майже в 100 разів легші води і в 15-30 разів легші пробки!

Доброта в пілюлях? — Вчені кажуть, що прийде колись день, коли люди виліковуватимуть погані прикмети хімічними методами. В Саскатуні, напр., дали пілюлі 24 алькоголікам і п'ять з них покинули пити на довший час, сім пили з того часу помірно, а інші не здіждали жодної поправки. Д-р Габбарт з Ванкуверу сказав, що тепер вже існують хімічні засоби, які роблять людину більш гуманною, релігійною. Експерименти тривають.

ЛІТЕРАТУРА — МИСТЕЦТВО

Помер визначний канадський письменник. — В Монтреалі помер на недугу рака на 50 році життя визначний канадський письменник, автор трьох відомих романів і журналіст Ліонель Шапіро. Визначився особливо як кореспондент з поля бою під час другої світової війни.

Японія вивчає Захід, але Захід не цікавиться Японією. — Впродовж минулого року перекладено на 13 західних мов всього світу тільки 41 японську книгу (в цьому перекладів з оригіналу було лиш 22). Натомість японські видавці опублікували понад 700 перекладів із

західних мов. Найбільше перекладено з англійської (350) і французької мов (200), а далі йдуть російська, німецька, італійська й еспанська мови.

Виставка модерного релігійного мистецтва в Лювені. — В прекрасній церкві св. Петра в Лювені влаштовано, очевидно в зв'язку з світовою виставкою в Брюсселі, найбільший досі показ теперішнього релігійного мистецтва. Організатори виходять із принципу, що Церква як живий організм повинна йти з духом часу і не боятися найсміливіших мистецьких форм. Там представлені моделі нових церков, сміливі рисунки вітражів, твори мист. пластики, не багато мальовил, зате ж дуже багато скульптури. Ця виставка становитиме важливий етап в розвитку модерного релігійного мистецтва.

МЕДИЦИНА

Умові недуги частіші серед неодружених. — Статистика виявляє, що умові недуги трапляються вісім разів частіше посеред неодружених, як між одруженими.

Діагноза серця через океан. — Вперше зроблено спробу передавання ударів хворого серця з Парижу й Риму до Нью-Йорку, пересилаючи одночасно радіофото електрограми. Передача виявилась настільки вірною, що лікар-спеціаліст в Нью-Йорку міг поставити правильну діагнозу недуги.

Не доцінюємо нашого носа! — Такої думки є ньюйоркський спеціаліст д-р Емануель Джоєфсон. Він каже, що не бацилі спричиняють наші катари й перестуди, а все залежить від

функціонування нашого носа. Бацили відіграють другорядну роль. — Наш ніс є прекрасний регулятор повітря. Коли ж погано віддихається носом, тоді людина себе дусить і приходить грипа, перестуда, нежить. Ніс звочусь надто сухе повітря, осушує надто вогке. Всю цю роль виконують численні кровні судини, що ними вистелений носовий провід. Д-р Джозефсон каже, що впродовж кількох хвилин чи годин (залежно від важкості захворювання) можна виликувати нежить, віддихаючи повільно і глибоко з перервами по кожному віддиху.

Старий засіб — унція віскі! — В журналі Американського Медичного Товариства "Архів Отолінгології" д-р Н. Д. Фабрікант з Чикаго поручає давній засіб проти нежитю — ковток горілки. Він розказує, що для експерименту дав дванадцятьом людям по унції віскі і за пів години вони мали розігріті носи, що виликовує від катару в його початках. "Єда тільки, — пише цей лікар, — що багато з людей переконані, що вони постійно наражені на нежить і надуживають цього превентивного засобу".

КІНО — ТЕАТР

Нагороджені фільми. — Першу нагороду на міжнародному кінофестивалі в Каннах призначено радянському фільмові "Коли летять лелеки". Головна радянська артистка з того фільму, Татіана Самойлова, викликала сенсацію, виступивши на бенкеті немальована. Нагороду за найкращі жіночі ролі призначено трьом шведським артисткам:

Еві Дальбек, Інгрід Түлін і Бібі Андерсон, — за фільм "На порозі життя". За той самий фільм дістав Інґмар Берґман нагороду найкращого режисера. Спеціально відзначено французький фільм "Мій вуйко", а також короткометражні французькі фільми "Сена зустрічає Париж" і "Мона Ліза".

СПОРТ

Дві перемоги українських спортсменів в Москві. — Одна з них належить гімнастам, друга — легкоатлетам. В особистій першості СРСР із спортової гімнастики українці здобули 9 золотих медаль на всіх 10. Україна є тепер безспірним гімнастичним центром не тільки Сов. Союзу, але й світу. Чим характеризується українська гімнастична школа? — Насамперед високою гармонійністю, ми б навіть сказали, мистецькою соковитістю виступів. Майстри української школи не тільки домагаються технічної бездоганності у виконанні найскладніших вправ, але й незмінно вносять туди почуття. — Українські легкоатлети порадували недавно перемогою у радянському всесоюзному весняному кросі, в якому взяли участь бігуни 14 країн.

"Тризуб" — другий між професіоналами в ЗДА. — Українська філадельфійська футбольна дружина УСТ "Тризуб" здобула друге місце поміж професійними футбольними клубами Америки. — Капітана "Тризуба", Володимира Куденка вибрано "змагуном сезону" професійної ліги ЗДА, вручивши йому мандрівку нагороду.

РЕКОРДИ

Швидкість льоту вгору. — Американський літун Едвард ЛеФевр підлетів на реакційному літаку Ф4Д-1 на висоту 49-212 стіп (15.000 метрів) впродовж всього тільки двох і пів хвилин.

Швидкість плавби. — Під час Азійських ігриш японці встановили новий світовий рекорд в чоловічій штафеті 4x100 метрів: 4 хвилини і 17 секунд.

Біг на 1 милю. — Герберт Еліот здобув у Лон Ангеліс новий світовий рекорд в бігу на одну милю: 3,57,8. — Цей час на дві десяті частини секунди кращий від недавнього рекорду, встановленого Джоном Ленді.

Висота льоту на гелікоптері. — Француз Жан Буль (37 років) піднісся на гелікоптері французької конструкції впродовж 55 минут на висоту 11.100 метрів (попередній рекорд був на 1.600 метрів нижчий).

Ще один "маратон". — У Ляфавті влаштовано змагання поміж жінками, хто довше говоритиме без перестанку. Знайшлось чимало змагунк, але — що цікавіше — знайшлось сотні таких, які вдень і вночі слухали цю балаканину. Встановлено рекорд: 29 годин, 12 хв., 42 секунди.

3 НОВИХ ВИДАНЬ

Пропам'ятна Книга Українського Музичного Інституту в Америці з нагоди п'ятиліття його існування, накладом УМІ — 1958, вел. 4^о, стор. 99. Багатолітнє видання, з численними статтями муз. фахівців і цінними статистичними даними

про діяльність Муз. Інституту.

Євген Коновалець (у 20-річчя смерті) — життя і діяльність, пера Петра Мірчука, вид. Ліги Визволення України, Торонто 1958, стор. 108, 8^о.

Астольф де Кюстін: Правда про Росію, пер. і ред. О. Мерчанський, вид. Ліги Визволення України, стор. 196, 8^о, Торонто-Нью-Йорк, 1958.

Ольга Добрянська - Коренець: Зшиток Малого Монгола, стор. 61, мал. 8^о, Нью-Йорк 1957, перевидане видання з 1943 року.

Орест Купранець: Виклятий гетьман Мазепа, стор. 28, вид. "Для Світла", Торонто 1958, 16^о.

РІЗНЕ

Собачий цвинтар. — У Парижі є на Сені, поблизу мосту Кліші, острівця, що на ньому приміщено собачий цвинтар. Саме похоронено на ньому сотні тисяч звіря. Цвинтар існує від 1899 року і пишуться на ньому численні пам'ятники долата найбільших мистців. Є там також чимало більш чи менш сантиментальних написів. Побіч собак хоронять там також котів, птиць, мавп, кіз, а навіть і левів.

Знову "літаючі тарілки". — Чотири урядники контрольного бюро на лєтовищі в Каракасі (Венесуела) помітили на небі формацію "літаючих тарілок", що пролетіли з головокружкою швидкістю в північно-західному напрямку.

Цих і тих покарали! — Французький суд засудив студента П'єтрі на кару 5.000 франків за те, що під час демонстрації кричав: "Хай живе де Голь!" Потіхою для нього було одначе

те, що його 11 співтоваришів, які кричали "Проч з де Голем!", засуджено по 10.000 франків кари.

Примха багача. — Нафтовий магнат Вест, що помер в грудні 1957 року, мав звичку платити свої рахунки тільки однодолларовими монетами. По його смерті знайдено 290.000 монет у пивниці його дому. Майно багача оцінено на 100 мільйонів доларів.

В Італії засудили през. Айзенгаера. — Цивільний суд в Неаполі засудив през. Айзенгаера заплатити півтора мільйона лір панні Розі Новако, яка не була як слід винагороджувана, працюючи в головній квартирі американської фльоти.

Еміграційні містериї. — Американський еміграційний уряд виселив до Китаю 70-річного Гаррі Лі, що прибув до ЗДА в 1918 році. Після 40 років встановлено, що він приїхав до Америки нелегально.

Новітній Вільгельм Тель. — Суд у Дургамі засудив на 9 місяців тюрми якогось Дерека Мобека, який велів своїй жінці стояти з коробочкою на голові, до якої він стріляв пістолем із згущеним повітрям. Декілька разів, очевидно нехотючи він потрапив жінці в голову. Перед судом сказав, що жінка інколи стріляла також до нього і що так вони вицяляли собі обопільно любов

Автомобіліст, миша і телеграфічний стовп. — Поблизу міста Мец (Франція) їхав серед ночі самотній автомобіліст. Нараз звідкілься з auta вибігла мишка і шугнула йому в рукав. Автомобіліст струснув рукою, миша випала з рукава і

зчерти пошукала захисту в його штанці. Ця невинна мишача прогулянка була б тривала довше, коли б вмічасі не зупинив авто телефонний стовп. Шофер вийшов живий, але авто було в жалюгідному стані. Малий винувник катастрофи плигнув собі у відкрите поле.

"Антипартійні штани". — Студент агрономічного інституту в Новосибірську Володимир Токарьов, маючи більше почуття смаку, велів пошити собі штани на європейський зразок, а також купив собі краватку в інші десени, як її звикли носити в СССР. Це викликало на нього нагілку серед професорів і товаришів. Йому загрожили виключенням з Комсомолу. Тоді Токарьов написав листа до "Комсомольської Правди" із запитанням, чи є причина осуджувати когось, хто вбирається не розратно, але зі смаком. Газета вислала до Новосибірська аж свого спецкореспондента, щоб "прослідив справу". Врешті появилася в "Комс. Правді" стаття, в якій взято в оборону Токарьові буржуазні штани, осуджуючи тих, хто не дбає про зовнішній вигляд і шукає для свого недбалства ідеологічного обґрунтування.

Гуманність. — Ньюйоркський хмарочос "Емпайр Стайт Білдинг" мав загашений аж до 1 червня великий рефлектор, щоб не розбивалися об нього перелетні птахи, осліплені сильним світлом.

ВІДГУКИ

Советська газета про "Євшан зійшла". — Київська "Літературна газета" опублікувала фейлетон Ростислава Братуня п. заг.

"Вісті з того світу", де робить таку рекламу українській колонській воді, що її назву "Євшан зілля" встановили читачі "Ми і Світ" на влаштованому в нашому журналі конкурсі: "Вам напевно невідомо те, що вже п'ять років існує в Монтреалі парфумерійне підприємство "Б'юті Сіл" — єдина фабрика продуктів краси, — власність інж. д-ра В. Ониськова. Ну і що ж? Хай собі на здоров'я існує і виробляє "продукти краси". У внутрішні справи канадських бізнесменів ми не втручаємось. Але от інж. і д-р В. Ониськів, як повідомила одна націоналістична газета, вирішив засвідчити приналежність до української нації випуском "української води", звісно одеколонною, тобто пахучого напрямку... Д-р Ониськів у своїм комунікаті до преси і радіо подав історію створення цієї першої української колонської води ...продукту шостилітніх студій і лабораторних експериментів. Що ж хотів інж. і д-р? А хотів він, "щоб була не лише доброю, першорядною є якості колонською водою, але zarazом мала той специфічний запах, що в його душі відбивав би запах України." Відно-

"ЄВШАН - ЗІЛЛЯ"

перша українська колонська вода на еміграції. Мистецьки оформлений флакон з українським написом — 2 дол. Замовляйте через "Ми і Світ". Висилаємо тільки після попереднього надіслання грошей.

сно якості одеколону ми нічого поганого сказати не можемо. Людина таки шість років трудилася над цією проблемою. Можливо, що запах його заб'є славнозвісну паризьку продукцію. Одне нас турбує. Що не запахом українських степів безкраїх, легад квітучих, лісів зелених пахнутиме оця колонська вода, ...а запахом дулі, оцієї нашої звичайнісінької дідівської дулі, бо для містера інж. і д-ра Ониськова, як і для його друзів-націоналістів, напевно цей запах найбільш стійкий. І нами рекомендується подібним панам як єдиний для них запах з української флори."

Стільки про нашу воду "київська "Літературна газета". З цього вся Україна дізналася, що на еміграції випущено українську колонську воду, — не дізналася одначе, як ця вода зветься. Назва "Євшан зілля" не пролізла крізь советську цензуру, хоч без неї вся допис Р. Братуня кульгала й недоречна. Комусь, значить, страшна вже сама назва "Євшан зілля". Може через те, що родить тугу за свободою?

Один з листів. — "Прошу ласкаво мені даліше не висилати Вашого цінного журналу, бо фабрика, в котрій працюю, зменшила час праці і моя платня тепер є мала і тим самим не можу бути Вашим передплатником. Не лиш Ваш журнал я відмовила, але й інші. З пошаною..."

Лист, на жаль, не одинокий. Ощадності, значить, починаються від найменш потрібного, що чуть тягарем не було, — від рідного видання!

ПІДРУЧНИЙ ІНФОРМАТОР

ТОРОНТО

АДВОКАТИ — НОТАРИ

О. Данкович — J. Duncan
62 Richmond St. West
Tel.: EM 4-4767

І. Л. Гора
1437 Queen St. West
Tel.: Office — LE 3-1211
Res.: Oakville, Victor 5-1215

Л. В. Литвин
575 Queen St. West
Tel.: EM 6-7040

McCula William
Василь Микіла
352 Bathurst Street
EM 6-9651

Василь Паламар
17 Queen St. East
Tel.: EM 2-1941

Стефан Загуменний
6 Adelaide St. East
PL 7-0612 — 1009 Lumsden
Blg. — EM 4-8217

P. Zinko Dzinkowski
1 Roncesvalles Ave.
Imperial Bank Bldg.
LE 1-1054, Res. BE 3-2472

НОТАРИ

Dr. J. K. Michalski
старо-красвий адвокат
Переклади документів
57 Queen Street West
EM 8-9430

ЛІКАРИ

Д-р С. Кучменда
312 Bathurst St.
Tel.: EM 8-3204

Д-р А. Федина
288 Bathurst St.
Tel.: EM 3-3661

Д-р А. Ціглер
76 Roncesvalles Ave.
Tel.: LE 2-3054

YARMEY CLINIC

314 Bathurst St., Toronto
Telephone EM. 4-7146

Directed
by
Dr. W. J. YARMEY

ОШАВА

Д-р Микола Остафійчук
178 Simcoe St. N.,
Tel. RA 5-9921

ДЕНТИСТ

Петро Глібівич
242 Runnymede
Tel.: RO 7-6124

АВТОМАШИНИ —

Продаж — Купно — Обмін

Dundas West Motors
902 Dundas W. — EM 4-6663

Й. Ткаченко —
інформус — порадить
Parkway Auto Body Repairs
1974 Dundas St. West,
Tel. LE 1-1227,
Res. BE 1-2830

**Regent Auto Body and
Motor Service**

Й. Мровець
Вся робота гарантована.
2264 Dundas W. — LE 2-3931

ДЕКОРУВАННЯ

Hy Grade Paint & Wall Paper
М. Ковальський — В. Косар
23 St. Johns Rd. at Dundas
Безплатна оцінка й доставка
товару.

ДРУКАРНІ

Українська Друкарня Альфа
(з нагоди 5-ліття існування
25% знижки на печатки)
1999 Dundas St. West

Друкарня КИЇВ
KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

Tel. EM 3-7839

Виконуємо всі роди друкарських робіт.

ФАРБИ

Industrial Coating Co.
Українська фабрика фарб
Т. М. Бояра
840 Eastern Ave.
Tel. HO 6-3634

ФОТОГРАФИ

Photo Studio Steven
С. М. Кутювий
927 Bloor St. West
Tel. LE 1-0777

ІСТОП. ПОРТРЕТИ

Meta
Р. О. Вох 371, Term. "А"
Toronto, Ont.

ЮВІЛЕРИ

Kushnirs Credit Jewellers
529 Queen St. W. EM 6-1384
Перстені — годинники —
срібло — фотоапарати —
порцеляна.

КНИГАРНЯ

Українська Книгарня Арка
грам. плити, радіоапарати
та інше
575 Queen St. West
EM 6-7061

КРАВЕЦЬ

Andrew Tailors
Андрій Наконечний
1074-1076 Queen St. West
LE. 6-0982

Йосиф Кружель
убрання з англ. і канад.
матеріалів
2783 Dundas St. West
Tel. RO 7-6493

Найкращої якості

МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ

особливо знамениті домашнього виробу сириники, замовляйте в

M-C DAIRY CO. LTD.

212 Mavety St. — RO 6-9711

М'ЯСНІ ВИРОБИ

ІВАН ПАВИЧ

поруває

смачні ковбаси, шинки
й вудженини

809 Queen St. W.
Toronto, Ont. — EM. 4-0658

Е. Костирка й С. Івашко
1215 Dundas St. W.
LE 5-6853

Всяке м'ясо і м'ясні вироби
найкращої якості.

НАПОЇ

Sunnyside Beverage Ltd.
О. В. Петришин
1068 Queen St. West
LE 2-1316

ОБЕЗПЕЧЕННЯ

Я. Онищук і С-ка
(також продаж реальностей)
333 Roncesvalles Avenue
Tel.: LE 4-4241

Toronto Insurance Service
агенція Філіпа Бомбієра
асекурації, моргеджі
1366 Dundas St. West
LE 2-6433 — LE 2-5833

ОБУВА

B & Y Wares Ltd. (Shoes)
Боднарчук — Яремко
1570 Bloor St. West
LE 6-3654

ПЕКАРНІ

Dempsters Bread Ltd.
1166 Dundas St. West
Tel.: LE 6-1196

The Future Bakery
735 Queen St. West
Tel.: EM 8-4235

George's Bakery
Юліан Кінаш
160 Galt Avenue (rear)
Tel.: HO 3-7504

ПЕЧАТКИ - ДРУКИ

Ontario Stamp & Printing Co.
1693 Dundas St. West
Tel. LE 1-6211

ПРОДАЖ РЕАЛЬНОСТЕЙ

J. BOYKO
REAL ESTATE LTD.
383 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
LE. 4-8821

Великий вибір хат, бізнесів
і фармів.

РЕСТОРАНИ

РЕСТОРАН П. НАУМЧУКА
VICTORIA GRILL
610-612 Queen St. W.
Toronto, Ont.

для вигоди Клієнтів поширив
своє приміщення.

Смачна їда й пишний
відпочинок!

СПОЖИВЧІ КРАМНИЦІ

Clover Farm - Dundas Market
Я. Хоростіль — Е. Івашко
безпл. доставка товарів
1161 Dundas St. West
LE 6-1464

R. CHOLKAN REAL ESTATE LTD.
527 Bloor St. West — (коло Bathurst) — Toronto, Ont.
LE. 2-4404

Найбільша українська агенція купна і продажі нерухомостей
в Торонті.

Roncesvalles
I. G. A. Supermarket
 П. Божик
 413 Roncesvalles Ave.
 Tel. LE 3-7811

European Market
 Петра Гавришкевича
 3075 Dundas Street West
 Доставка до домів.
 RO 2-5967

Lansdowne Hardware
С. Твердохліб
 660 Lansdowne Ave.
 Tel. LE 1-0590

Taglietti Hardware
 П. Головатого
 1477 Dundas St. W.
 LE 6-3826
 Кухонне начиння — Порцеляна — Скло — Скляні вироби — Фарби

ТЕЛЕВІЗІЇ — РАДІОАПАРАТИ

The T.V. Shop & Radio Repair
 83 Symington Ave.
 LE 3-6440

ХАТНЄ УСТАТКУВАННЯ

Alpha Furniture Co.
 735 Queen St. West,
 Tel. 3-9637

Empire Furniture & Appliances Co.
 668 Bloor St. West,
 Tel. LE 1-4771

Rochester Furniture Co.
 423 College St.
 Tel. EM. 4-1434.

ЗАЛІЗНІ ТОВАРИ

W. H. Lake Hardware Ltd.
 608 Queen St. West
 Tel. EM 3-3129

Спроваджування родин
 Прогульки до Старого Краю
 Найкраще й найдешевше
 через

FOUR SEASONS TRAVEL
 109 Bloor St. W., Toronto 5
 Tel. WA 3-9484, WA 3-9715

ВИСИЛАЄМО ПОСИЛКИ ЗА ЗАЛІЗНУ ЗАВІСЬ
 матеріали, білля, шкіру, дитячі одяги, харчі і т. д.

Yana Fabrics

Наші відділи:

TORONTO, Ont. — 698 Queen St. West — EM 8-9527
 — 2292 Bloor St. W. — RO 6-6541

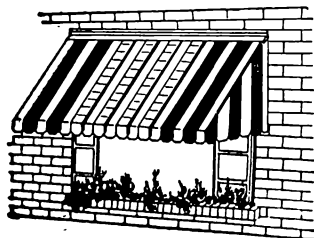
EDMONTON, Alta — 9607—102 A Ave. — Tel.: 46357.

KOOL LITE ALUMINUM AWNING CO. LTD.

176 Norseman St. — Toronto 18, Ont.

виробляє з алюмінієм

різноколірові дашки (криші)
над вікнами, дверми, літними
верандами, виставовими вік-
нами і т. п. Приймає замов-
лення на алюмінієві вікна й
двері найкращої якості і на
дуже добрих умовах.

Ці т. зв. **Awnings and Canopies** на бажання заінтересо-
ваних можуть бути двох родів:

- 1) **постійні**, що не рухаються,
- 2) **рухомі**, що їх можна відкривати і закривати зі сере-
дини.

За інформаціями та зі замовленнями звертатися до спів-
власника цієї фірми **п. І. Лещишина**.

Телефони:

Бюро: RO 7-1441
BE 3-3121

Мешк.: RO 6-4613

ROYCE

RADIO AND
FURNITURE CO.

1529 DUPONT
LE.5-0175

Prop. LEO. DOPTA

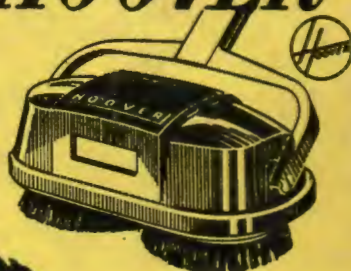
У ЛЬВА ДОПТИ
НАЙДЕШЕВШІ:

радіоапарати
телевізори
холодильники
відкурювачі
кухні
спальні

і все хатне устаткування!

HOOVER

День і ніч мені на гадці
Який презент зроблю Гапці?
Мас в хаті всякий крам,
Хіба "Гувера" їй дам?!

Єдине
представництво
відкюрювачів і
відчищувачів
найкращої
і найсоліднішої
фірми "Гувер"
мас при
вулиці Квін

ALPHA FURNITURE CO.

735 Queen St. W., Toronto, Ont.

Tel. EM 3-9637